

JNE
1552

¶ Publī faustī andrelini

2

foroliensis illustris Poetæ Laureati ad litteratissimum
Thomam custodiā serenissimi Angli regis oratorem bene
merentem Epistola.

Omnis Mortales ealegenatos esse nō ignoras excellē
tissime Thoma: vt aliquando breuem hanc vitam tan
q̄ vſuarium depositum reddituri sint: hom̄ enim ipse
adeo fluxus atq; fragilis est: vt a marco catone bulla haud imme
rito appellatus fuerit. Quandoquidem aqua instar rotundæ pi
lae rūmefacta q̄ facillime disrumpi euaneſcereq; ſolcat. Icērco
vnumquēq; diuinæ rationis participein magnopere niti decet:
vt id tandem assequatur: ad quod nicoclem regem horabatur
Iſocrates: vt ſcilicet animi memoriam immortalem ſempiternāq;
relinquat. Hoc autem effici non potest: niſi ſapiētissimum illum
ſolonem imitemur qui ſe quotidie aliquid vel docentem vel adi
ſcentem ſenescere glorabatur. Quod cum alij tum imprimitis:
Caius plinius omni ex parte facere conatus est. Tāta eīn apud
eum temporis parsimonia erat: vt cū lector nescio quaedam per
peram enūciata reperiſſet: ea interpellatione ſe amplius ver
sus decem perdiſſile dixerit: Non minozi quidem ſed uitilitate ori
ginem vſum fuſſe conſtat. Is enim adeo litterario ſtudio intent⁹
erat: vt neq; cibum abſq; eruditā lectione asperum ſumple rit:
neq; manus vilo vñq; pugillari vacuas habuerit. Publius aū
ſcipio: qui primus aſſicanus nuncupatus eſt: vſurpare ſolitus
erat: vt a cicero praedclare ſcriptum eſt: ſe non minus ocioſum
eſſe q̄ cum ocioſus: nec minus ſolus q̄ cū ſolus eſſet: Quid de
apelle ſimplici atq; artificiolo picore diſſeram: cui alio: qui per
petua conſuetudo fuit: vt nūq; tam occupatā diem ageret: quin
vel vnicam tantum lineam diueſſendo: arte in ipsam exerceſeret. Is
profecto inter bruta ab omni proſuſis ratione aliena coniume
randus eſt: qui nihil omnino agat: quo ſe aliquando viriſſe te
ſtituetur. Cato non modo iusta laude non fraudandus: ſed
clarus atq; magnus ſeniper habendus eſt. Quippe qui ad extre
mum vſq; diem ita æratem omnem aegit: vt ſe fruſtra natum eſſe
non exiſtimet: cū beatissimue ſit ille: qui ex incerta atq; instabili
fortuna minime dependeat. Sed qui ſua omnia in ſe vno diuī
a ij.

tsrare collocet sticti olim prienēsis b̄fas facere p̄sueverat: eo tñ
fine: vt cūcta ī deū maximū optimū referēda eē cēseat. Quis tā
Indocuo: tā rūdis: tā exgs est: q̄ ad vngvē exploratū non habe
at æternā ipsā virtutē nullo vñq̄ casu eripi posse: Non socrates
letalē cicutā: nō plato dyonisiā tyranū: nō cicero ifensū clodiū:
non ipsum deniq̄ antoniū sola tñ virtute fretus cōtēpsit: irrisit
explosit: diuina si quid virtus tñ terrenis illis rebus p̄stat: q̄tū
splēdor iuveteratae rubigini p̄sei ēdus est: q̄ setē q̄: q̄ diuinc cen
suit plato: ea possessionū gñia filiis eē portissimū cōparāda: quæ
neq̄ procellosam grādinē: neq̄ humānā vñm: neq̄ iouē ipsū ex
stimescerēt: qd̄ em̄ attricāe diuitiāe: qd̄ placetiāe deliciāe: quid
epicureae voluptates vel p̄desse vel durare possunt: Ille enim
mutabiles atq̄ caducæ breui dillabunt: hæ vero: vt illustris hy
storicus ait: corpus animuq̄ virilē effeminant: nā vt mollē illum
sardanapalum sileā: hānsbal strenuus et vir et imperator: postq̄
canen si pugna romanā opes attricuerat adeo capanis deliciis
atq̄ voluptatibus elāguit: vt qui facile romā ipsam expugnare
potuisset neq̄ p̄spera fortuna: neq̄ parta victoria vti sciuenterit: o
victoris non tali ep̄ curco porco: Sed cæsariana potius festina
tiōe dignā: Itaq̄ dū exigū hoc corpusculū vitales auras carp
serit: nullus vñq̄ labor tā asper: tāq̄ difficilis erit: quē intrepido
pectore acerendī vultu nō subē: vt si corpus sminutū artitūq̄
puluerē resoluēdū sit: Saltē nomē ipsum eb̄ oī obliuiois iniuria
assertū esse videatur: Et eo magis oociosae vitæ continuos studio
res anteponā quo ob hāc eandē immortale famē achilles brcuē
admodū vitā: hercules autē duros potius labores q̄ pronissam
voluptarem elegisse fertur: h̄i profecto sculpsis gerrhis vaniores
sbiectioresq̄ bab̄dū sūt: q̄claroz̄ viroz̄ lñfacta imitāda eē nō
srbitrētur: sicut anhelans equus vrgentib⁹ calcarib⁹ ad tan
gēdā mætā accelearat: Ita generosus anūmus acrioribus stimu
lis ad superanō alienam virtutē p̄mitur: quod quid ex p̄opeiana
atq̄ cæsariana æmulatōe vel me tacēte cōpertū est: illa em̄ tam
magna tāq̄ i testua fuit vt alter parē alter vero supiore pati nō
posset: Ea de cā bactenus perire tēpus oē arbitratuſ ſū: quod
vel publicae interpretationi vel multæ cōpositioni: vel disciplinis
varijs ediscēdis nō impartiuerim: vt platonici illud dogma ob
servarē: quod ortus nī i partē nobis ip̄is partē amicis patriæ ex
vendicauit: et si aristoteles bono: iro solam tantū vel actionem

3

vel contemplationem adjudicauit. Ad hæc smorum meorum in
liuiam bononiensem librao quartuor prælusi: ea scz tēpistate qua
nundum prima lanugo iuuenili vultu pullulare coepεrat. vt autē
liuiam ipsam guielmo rupiforti tortius frāciae cancellario nūq
satis laudato: Ita et elegias viginti: partim iuuenili calore: par-
tīm maturiori ætate cōpositas attulauit. Quēquid extinctū nū
veris lacrymis: et eis quid assiduis lugere: oīm profecto quos
terra sustiner: in gratissimus esse: tanta in me et liberalitate: et ps
trocinio v̄sus est: quippe qui vñicū emporiū esset: sd quod tuto
litterstī oēs viri cōfugerēt. Cæterū de tā absoluto: tāq cōsuma-
to viro satius silendū esse duxi: q̄ oīno pauca dicere. Immēla si
quid laua breui culā orōe cōphēdi nō pōt: quis id vel tucydides
vēlyrias: vel crispus slustius strentare nitatur. Nī multiplici-
sc quoridiana interpretatōe districtus esse: Ja oēs tū grācas tū
latīnas bistorias elego carmine cōplexaa edidisse: vt laboriosissi-
mū illud opus de vers religione i scriptū cōrīcescā. Nī h̄lominus
buccolici carmen quoridiano prope cō uitio flagitatū emittā. Cū
primū a guielmo gualtero certior factua fuero: cui nam lucubra-
tiones illæ iure dedicandæ sint: quod quid sā diu actū esset. Nī
eānd fortunā aduerlam habuisset: quæ semp bonos: et gnauos
viroa infestare deprimereq̄ solet. Uerū enī vero quo magnani-
mus vir grāviore calamitatē æquo aīo patitur: eo maiore demū-
gliam cōseq̄tur: strenuus animi cōtraria calamitate veluti pu-
surū ardēti camino p̄spicit. Nō possū pfectōnō vererī mi thoma-
ne maluolētiā porius: v̄beniuolētiā capte: si cæters opers mes
ad huc interrupta implectaç nominē. Tāta enī vel ignoratiū in
credulitas: vel inuidorū iniquitas est: vt es in quo quis erā disertissi-
mo laboriosissimoq; viro incredibilia existimēt: quæ obtusū: atq;
socordes ipsi nō modo nō atringere: sed ne cogitare quid possint.
Omitto igitur satyras decē: christianū aduētū: epigrāmata du-
centa: sphæricū dialogū: morales cētū ep̄las: et lstrinæ linguæ
obseruatōea rubiginosā barbarie prouersus a veteri oīso: ni fallor:
situ vindicantea. Utinā opers tua eo tānd ocio sruī possim: quo
non solum rudē: et in digestā hanc molē expoltā: Sed ex eadem
officīs mea exēat adhuc longe maiora: quæ in publicum vsum
elaborata fuisse videātur. vt ventura posteris nō solū mīhi ipsi
sed etiā beneficio in me tuo debeat. Interea quo pleniori obse-
quio gratissimum clientem deinerer icensēario: elēgiarum wearū
libellum ter cium homini tuo dedicaui. Ego enim in referenda
a. iij.

gratia summa ope adnoto: feraces agros multo plus afferentes q̄
acceperint imitari: vt magnanimi viri peculiare officiū esse solet
vnūquenq; bene merentem liberalitate ac munificentia sua de-
vincere: ita et sūmā quidē ingratitudinis damnādus est is: qui ac-
cepto beneficio maiorem mensuram suggestente p̄fertim fa-
cilitate nō reddat. Sicut h̄eliodum poetam: cui marcus tullius
astipulatus est: precepisse legimus. Ingratitudo enim: vel apud
efferos persas: ita excrabiliſ ſt: ut quod ea deſtabiliſ ſit: cer-
te adiuueniatur nibil.

finis.

Publī faustī andrelini

foroliensis illustris poetae laureati ad guielmū rupifortem
eminētissimū franciæ cancellariū elegiay liber primus incipit.

Argumentum.

Aduersa fortuna æquo ſemper animo ferenda eſt. Iſ eſt qui a
fortuna ipſa in ima delectus fuerit: ab ea plerūq; in altū extollit
tur: ſicut Faſtus longa et varia tempeſtate iactatus optatum
canō portū intravit: quāobrem adiutori deo grā ſoluendas eſſe
censer. Nam qui letalem ægritudinem euaderit. Iſ oīno debet
ſalutifero medico debitas ac ſepiternas gratias agere: Ad hac
Faſtus ipſe munera vel a minimō quouis paupere ad ſeſe miſſa
ita memori pectore inſigit: vt inde nullo vñq; tēpore diuelli poſ-
ſint: qm̄ non tam oblatum munus q̄ offerentio voluntas inſpicie
da eſt: ſed quo donantem potentiorem eſſe percipit: eo maiorem
ſane vicissitudinem reddere conatur. Nam vt humanae conditio-
niſ potentia diuissa eſt: ita et munus numeri optimo quidem ſure
anteponendum venit: cumulatiora enim beneficia maiorem et
obligationem et uſuram exigunt.

Prospera si faciles mutarunt sydera cursus
Et data sunt tristis stellas in istra vice.
Si sera contraxit vultus sortuna serenos/
Justabilios mea sorte rotavit opea.
Naufragia si medio soluuntur carbosa fluctu.
Ipsaque turbato fracta carina mari.
Non tamen est durum metuenda potentia casus:
Nec gravis ex alto lapsa ruina loco.
Voluitur ambiguus mutato cardinis orbe
Quae rapido instabilem versat ab axe rotam:
Quae sua non certo vertit sic pectora motu
Mobilis arboreas vertit et aura comas.
Ardua quae foto trahit ad fastigia nixu
Quem modo præcipiti misit ad ima gradu.
Hinc melior dubius semper sortuna pericilia
Et speranda mea causa salutia adest.
Jam premis horrendo furibundo a carcere ventos
Concaua nimbo si qui regit intra iugis
Nectonat obscuram mictum caligine cælum:
Nec missum ætherca fulmen abarce ruit.
Motu procellosos compescunt aquora fluctua:
Attraque discussa tempora nube micant.

littera operat vota
Anxius quæsito intrarunt lutes portus.

seruit elongati *hostiles*
Et retinet rutas anchora lacta ratea.

genuo *genuo* *genuo*
Ipse ego candenti succinctus veste sacerdos

genuo *genuo* *genuo*
Debita curuato poplite templa petam.

genuo *genuo* *genuo*
Et mea fontano perfundam tempora rore:

genuo *genuo* *genuo*
Sanctaç constanti numina mente colam.

genuo *genuo* *genuo*
Ecclabo fumiferas fragrantia thura per aras.

genuo *genuo* *genuo*
Concidet ad tepidoa victimæ caesa focos.

genuo *genuo* *genuo*
Nostraç præteritos testantia munera casus

genuo *genuo* *genuo*
Ostendet celebri sirs tabella tholo.

genuo *genuo* *genuo*
Magna salutiferæ soluenda est gracia dertra:

genuo *genuo* *genuo*
Cum moriens medicam senserit æger opem.

genuo *genuo* *genuo*
Aurea phasiaci rapuit qui yellera campio

genuo *genuo* *genuo*
Primus inexpertas ausus inire vias.

genuo *genuo* *genuo*
Spumea qui vario sulcauerat aquosa cursu

genuo *genuo* *genuo*
Binaç non notis lustrâ peregit aquis.

genuo *genuo* *genuo*
Qui petiit profugis fatalia pupibus arva

genuo *genuo* *genuo*
Dorica cum phrygias flamma creui asset opes.

genuo *genuo* *genuo*
Prospera cum reducit etigissent littora dasse

genuo *genuo* *genuo*
Talia paccatis vota tulere deis.

genuo *genuo* *genuo*
Scilicet exili missum vel paupere donum

genuo *genuo* *genuo*
Sub memori gratus pectori faustus habet.

¶ Non minus oblatu spectandum est munere pectus

Dixit ut eoo viliis inopsq; duci:

Curuatis modicam manibus dum porrigit vndam:

Et reliqua immensa turba dedisset opes:

Sed venit accepti maior quo muneris auctor:

Hoc magis alternas sentit et ille vices.

¶ Extat ut humanæ discretæ potentia sortis.

¶ Sic bona sunt alijs anteferenda bonia.

¶ Nam magis aucta ligant generosæ munera frontis

¶ Maior et yberius gratia foenus habet.

Argumentum

¶ Faustus summa qd̄ idignatō affect⁹ decluerat oīo: ne qz sl-
lustres viros carmib⁹ suis celebrare: ne qz ap̄l⁹ op⁹ aliquo
emittere: qm̄ doctissimi poētæ nō ino præmiū nocturnis
diurnisq; laboribus suis dignū nō assequant⁹: veruetā ab
ignarisi in uidis passum canino dēte dillacerēt: s̄zorante ac
stimulatē carolo fernando libellū hūc edere coact⁹ est. Ami-
co p̄ferti honesta p̄stulati denegadū est ushil. si publicato
poemati maluoli obrectatores i uidēat: vt maiori i uidia
rupant: poema ipsū iterū atq; iterū legat. Null⁹ em̄ dolor
sc̄bior esse pōt: q̄ in vitiis oculis iuidioia opa lectitare.

Carole pieridym decus inuincibile sororum:

Carole præcipuos inter habende viros:

Cur quat⁹ obstrusas tam crebris ictibus aures

Exuat ut veterem nostrathalia sicum?

Ut repetam tremulo torpentes pollice nervos?

Ne cāreat gratis anxi⁹ turba sonis?

Desine; vana fluunt rapidis tua verbas sub vndis

Ponis et insterilisem en inane solo.

Sed claret ampla canam magnorum gesta virorum

Quae seges ex isto fertilis exit agro?

Quis bene culta sower paluris arua resectis?

Quis sequitur spræcis plena roseta rubis?

Sine licet aeterno perfusa poemata caedro?

Nulla satigatae præmia laudis habent.

Et pannosa iacet neglectis musa poetis.

Tem mala tam præsens sydera tempus habet.

Carmina quin etiam pluteum redolentia cæsum

Subsanat crista nare eanina cohors.

Sine uisu excusat tornata poemata vates

Qualia vel summo digna marone putes.

Marus insurgit Beuio comitatus inepto,

Et fatus simili cherylis arte surit.

Vilacerant claros genuo dente poetæ;

Me amicibus nebuli fuisse Intrutineq; notant pondera qua op sua.

Hicitantur fese turba mirantur in omni-

Et pandunt caudam pauo superbetus.

Omnia p; seculunt tumefacris grandi buccis

Et canor; ergutini habet ille soni.

Dissong sed strident rauco velut organa cantu

Qua nudi ignota pulsat ab arte manus.

Festis ait domino Deinde undique huc

Incensos per urbem regnante ponte

7
Cæca tamen gaudent phalerata pectora nugis:

Nec fusum docto noscitur ore sophos.

¶ Scilicet ignaro despecta est gemma popello:

¶ Si foret expertis nota: probata fozer.

Hac ego confusus stomachana sartagine saceris

Abdideram querulae plectra canora lyrae.

¶ Menala nil dulcea gustant pecuaria cygnos:

¶ Nec facit ad spurcum culta minerua suem.

¶ Addo quod et viridi religatoa baccare crines

Hestabam: ne qua laesio abarte forem.

Inuisa nam diri plena est quæ turba veneni

Drojcit in nostrum sedula tacla caput.

¶ Scilicet inuisa est alienæ gloria laudis:

Raraq; vipereo murmure fama caret.

Dum mea pigra iurant sopitia ocia cordia

Sedulus ecce mea arguia ipse mojas.

Et stimulos praessia lento calcaribus armos

Ut spacio sa citha mæta petatur equis.

Hinc mea quæ fuerat nullo placabilis ore

Victra facet precibus cornea fibra tuis.

Ipse etiam orans pylades parebat horesti

¶ Exigitas partea officiosus amor:

8
Vox nunc prælata, summa duncta
per hoc agnoscere volumen prædictorum

¶ Quis nisi stultus erit veri contemptor an si?

¶ Nescio quae constans vincula foedus habet.

Non potuit liuormosu rabiosus edaci

Dissociare pis pectora iuncta fide.

Qualia nec præsens; nec postera nouerit ætas;

Qualia nec prisco est fama locuta sono.

Nam modo threicio defessum pectine faustum.

Et modulis relenas fratre iuente tuis.

Mixta vel arguto diceria scommate fundis.

Quæ moveant rigidis syderat tarda senis.

Et modo tincta refeso clario tua scripta lepore.

Alraqz calliope tollis inastra meam.

Huius et interpres cicerone disertior ipso

Parisia intentis omnibus vbe tonas.

Nostra vel infesto laudanda est iudice vita:

¶ Est aliquid socio candidiore frui.

Wittimus haec igitur charo monumenta sodali

Exteret ut invicta notus vteroq; fide.

Missa nec artalicos poscunt mea carmina census;

¶ Quaslibet excellit certus amicus opes.

Lividus irrumpar solito si zoylus ore;

Ut magis iuvidet: sapius iste legat.

7

Argumentum

faustus extrito tando corde spūctus īmaculatam vñinem
mariā orat ut a grauissima illa febre libere: qua desperā
tibus medicis sā menses tris valde laborauit neq; alia ob
causam pristinā valitudinē exoptat nisi vt delictoꝝ suorū
debitam ac cōuenientē poenitētiā agat. si vero eī Jam
omnibus proſus viribus exhaustū mori oporeat ſaltem
cēleſti ac perperua gloria fruatur id si assequi poffit certe
vita ipſa mores q̄uis īmatura gratioꝝ erit.

Tunc r̄ta constanti colimus quam pectore virgo

Crimina quæ primi nulla parentis habes.

Quā rulit aeterna cæleſtia mente potestas:

Quā inbilis intoto castiuo orbe patet.

Nemala conspicias fragilia contagia carnis

Quæ mea multiplici corpora labe notant.

Sed tua quæ cunctis pieras mortaliſbus affliger

Sustineat noſtra naufragia membraratis

Ueſtua qui laſſo ſupponit brachia mento

Si quisq; eſt tunidia ſemisepultus ſquis

Quaſſatam medio ſi linquo in æquore puppi

Corruet incoeto funditua illa ſinu.

Ceruleum nam ſola fretum regina gubernas

Inq; tua reſidet nauta reſtoſua ope

Nonne vides rapido nigrantes turbine fluctus?

q̄ feriat laceram vasta procella ratem?

Nonne vides quantos fabris recidiua dolores?

Afferat: et ſitiens q̄ coquat oſſa caloꝝ?

In felix video medium projectus in aetnam

Tanta subarenti corpore flamma furie.

Jam terret veniena tristimora pallida vultus;

Jam mea lethaeus lumina somnus habet.

Jam quatit horribilem sobolea cylenia virginem;

Flibilis ut nigro miscear ipse gregi.

Jam video stantem tenebroso in littore nautam.

Ut mca persty gios vcta sit umbra lacus.

Jam posita est ductia minoia sortibus vma

Aduocet et sontem subsua iura reum.

Inferat et fasso merita procrimue poenam;

Ne bonasint turpi deteriora malo.

Depreco o supplex magnum pte virgo tonantem.

Et solito causam more soueto piam.

Perq tuum nullo violatum criminis ventrem

Tantum verbigena qui tulit arte de m.

P er mades acta tuo roges fer a vulnera lucu

Mitior in nostrum surgat vt ille caput.

C um mca circundent maturi tempora can;

Hillyat et sodes vita notata sua.

Conscia ne vexent stimulantea pectora manes.

E si aliquid nocui culpa piata rei.

Audiet orantis placatus matris alumnus
 Promissero fusas vate lacentē pieces.
 Infesto extrema populo si more pepercit
 Numinis tantū cultor abstus erit!

Semper apertæ tener pendentib[us] brachia ligno.

Ut foueat cepido credula corda sūn.

q[ui] mea si truncant fatales o[ste]amina parçæ

Ut cadat ante suam vita coacta diem.

Auxilio regina tuo mitissima ducas

Hanc animam insuperi regna beata poli

Ut breuis hæc ætas nostræ detracta iuuentæ

floreat in sanctis tempus in omne plagis.

Vescitur æterno foelix ubi nectare cætus:

Lætaq[ue] secura tempora pace vigent.

Hæc si contingat pereundi gracia fausto:

Ultima vitali est gravior hora die.

Argumentum

Postq[ue] mater e sublimi scela præcipitata interiit caroli et ioannem filios vehementer horretur ne obitum suum tam et si ille durus esse videtur deploret: cū oīno stultum sit mortuū sliquem deslere: qui nullis neq[ue] precibus neq[ue] lachrymis reuocari quest̄ et ita candidam vitam egerit: vt non infernas sed supernas sedes adierit: quādō quidē sols virtus sit quæ et nullo vñq[ue] casu eripi possit et caelo ipso digna esse censeatur.

Quidiuat assiduo squalentia pectora planctu?
Erigido madidas yngue notare genas?

Tristis quid lasso venientia verba palato?

Et miseroa querula sundere voce sonos?
flebills et solita a repetit philomela querelas

Cum gemithy sinarij facta cruenta ducis.

Ut sua flet celeri properantia funera passu

Cum tenui niveua murmure cantat oloz.

Impler et assidua vacuas singultibus auras

Anxia cum viduua pectora turtur haber.

Ponite sollicita concepto a mente dolores.

Moestaq non parui conscientia signa mali.

Nubila tranquillis nuncentur tempora rebus

Ut noua perdurum gloria tendat iter.

Quisq gerit valido firmatas robeze yrea

Ut suaconstanti damna leuentur ope.

Fortis difficiles superantia pectora casus

Inclita perpetuae nomina laudis halvent.

Jam nulli expulsa tantas formidine clades

Ut vaga dulichiuia syder a tangat aper.

Jam nullia deuicta malis constantia iaceat:

Jactar idumaxi fortia corda senis.

¶ Scilicet humanos mens est insusa per artus.

Ne sua det rigidio colla premenda iugo.

¶ Quodq; licet minimū: proprio sit vulnera maius.

Et male per pessum tristius virginis onus.

¶ Flere quid est aliquo nunq; reuocabile luctu.

Ingenij non est experientis opus.

Vestraq; continuo turgentia lumina fletu:

Mixtaq; sunt humili vora caduca prece.

¶ Subdita stant certo mortalia corpora fato:

Cunctaq; præcipiti tempore fluxi ruunt.

¶ Tam nimis humanum celeri genus inerit hora.

Turgida q; pluviæ bulla liquefecit aquæ.

¶ Tradita cuiq; sua est nascenti mæta creato.

Debita quam nullo praterit hora gradu.

¶ Nec quisq; hanc p opuit fatorum auertere legem.

Nec rata per triplices fila seccare deos.

¶ Immorti statuit quæ prouida cura tonantis

Sunt ea perpetuo firma futura loco.

Concita threliçio qui sistere flumina cantu

Motaq; cum rigidis aspera laxa seris.

Non tamen infernum rapta pro coniuge regem.

Arguta potuit conciliare hely.

b 1. *¶* Non dura opus illa fletu
¶ q; p; reuocabile

Nec stara fatalis mutauit syders cursu

Spumea cerulei quam maris onda tulit.

Nec pia materno potuit thetis angia lucum

Tristia letali soluere pensa colo.

Cuncta licet veteres repeatant primordia causas

Quodos suis clausum finibus extet opua,

Sim licet et præceps scala delapsa ruent:

fracta os sunt duro membra cruenta solo.

Non tamen intrepidu morientia pectora vultu

Terruit horribili parca severa manu.

Cum meua intenues exiret spiritus auras

Solata est cœsus longa senecta meos.

Et vos o charæ dulcissima pignora matris:

Et mea cum pura candida vita fide.

Conscia sinceras prætentant gaudia nentes:

Et bons compositia moribus sucratiuant.

Altero sunt etiam lapsis solaminarebus

q mes non sty gias umbra subiuit aquas

Tristia non errant nudi per littora matres:

Nec sudata peti portitor æra charo.

Non me cerbercus trïplici latratia hyætu

Ipsa nec ante suæ territar bydra force.

Non ego sisyphi per acuta cacumina montis

Ardua fallaci saxa labore fero.

Non ego lethæi pereentes gurgitis vndas.

Incauæ decepta dolia gesto manu.

Arida canualeos caprant nec guttura fluctus:

Nec mea continuus viscera vultur edit.

Nec patior miseri rapidos ixionis orbes:

Dira nec in nostrum terra flagella caput.

Nec sera terrigenæ in eucō tormenta cohortis.

Ipsa nec inerni iussa tremenda iouis.

¶ Imæ petit nunc succumbere nescia virtus.

¶ Illa sed invicto peruolat alta pede.

At postquam exenti concretam e corpore labem

Mens reddit insuperas: venerat vnde: plaga:

Dic septem aspicio quinum erroribusarem

Claraq; diuersia sydera fixa polis:

Dic duodena vagos peragentia signa meatus

Quæque suo posita est ordine zona iuata.

Hinc video densa meritas caligine terras

Et quanta humanum nocte prematur opus.

Quæque larent eccleros caelestis numina visus.

¶ Illa patent oculis semper aperta meis.

bij.

ofici
Vos igitur tantos nati compescite luctus/

Vestra op̄er nullum vita sit acta nefas.

Cit patro supra mo polo vos futura reddant

Cum fluat hospitio vita fugata suo.

Sola erenim magis scandit penetralia celi

Quae nullis virtus casibus letaruit.

Argumentum

Terrestris paradisus oia: tu antiqua tu recentia viridaria exupat: extra quem ad aera nudi expellit: quoniam ab iure et punitore serpente decepti sunt: ut post omnia a deo rerum omnium creatore prohibita comeduntur: quocircum non solus homo a ipso: vel etiam mortales oes cogunt varias et animi et corporis passiones: et ipsa denique morte subiret: ad redimendum aeternum genus Christi ex intacta virginem humanam carnem assumere ab incredulis et inuidis iudeis crucifigunt: tertia vero die resurgens: et ex tenebro solymbo sanctas alias eripit: patrium tandem calum ascendet. ubi oia tam superiora quam inferiora summa cum iustitia gubernat. Itaque nullus a christolica fide ita alienus sit: ut Christus ipse dei filius natus esse denegetur. deinde faustus poena quodam officiosissimus etiam atque etiam orat: ut lodouicus gonzilacu matuanus et postea rex regnum in diu sibi ipsi promisum habet: postquam divina auctoritate vita finitur surrexit: viro enim tam bene rete quod dignum sit: excepto caelo certe adiuenire nihil.

Et locus eoo primi subcardine calli

Quo sola perpetuo vere beatae teperent.

Plurimus hic liquidis fons est argenteus undis

Blandaque nectareus murmur riuus haberet.

Dulcibus hic vacuus mulceret concensibus suras

Inter odoratum turbata canora nemus.

Aspicis hic varijs halantes floribus ortos.

Ipsaque de viridi robo et mella flumunt.

Aspicis hic terram nullo poscente ferentem
Liberius roto quicquid in orbe patet.

Hinc ager ille serax sileat qui cortice sacro

Aurea seruanti mala draconem tulit.

Hinc proprias sileat tellus phœacia glebas:

Ipsaque magnifici ditis regna mydae.

Hæc inter primi faelicia rura parentes

Ducebant lætosa tempua in omne dies.

Nec tristi aternum senio mutare vigorem

Nec poterant vello mortis adire gradus.

Proditos heu tanto terpens iuvidi honoris:

Et tacita infandum struxit ab arte n ephas.

Hoc ducenam verita decerpsum ex arbore pomum:

Ipsaque sunt magni lissa soluta dei.

Tunc pater omnipotens rumida ex arsite in iras:

Cumque suo nuda est euia fugata viro.

Hinc labor: hinc mox subeunt: hic curua senectus:

Hinc via letiferi prima reperta mali.

¶ Unica q̄ seros offendit culpa nepotes:

¶ grauis heu laesi numinis ira nocet:

Attamen arcano natum demilite olympos

Ut purgata sua crinibus morte forent.

b ill.

Sanctus ab ethereo descendens spiritu axe
Casta palestinae virginis exta subit.
Unde libens sump sit mortalia corpora christus:
Atque horrenda sui iussa parentis adit.

Cum regeret felix paccatum octauius orbem:

Janus et occulta clavus in aede forer.

Plurima diverso miracula gessit in orbe

Neuma populat sed
Signaque non fictum testificata deum.

Inuidasurrexit solymis gens edita campis

Aegus et indigna subcruce fixua obit.

Tempore voluebat mundi quo cæsar habenes

Culforti victa est illyris oramanu.

Tunc fuit obscura velatus imagine titan:

Orbaq fraterna luna gemebat ope:

Ulla nec artonito fulserunt sydera caror:

Et quassa est tonitru machina tota novo.

Tunc metiens tremuit magno cum murmure tellus.

Templaque cum faris scissa fuere fluis.

Morta tunc prisca sumpserunt corpora sensus

Cognitus hac veri filius arte dei est.

Nota sed est tardæ diuinæ potentia genti,

Nil iuvat amissio clavuere sapta grege.

Deuolar interea passilcuis ymbra tonantis
Et stygls insontes fauce reducit avos.

Tertia cum nituit tenebris aurora fugatis
Exiit: et vulso marmore viuus abit.

Semianlmis iacuit lapidis custodia tælio:

Plenaq; legitimis corda timoris erant;

Post modo gaudençem cognoscit victor olympum

Quo totum æterna lege gubernat opua.

I. nunc et dubita verum gens persida christum:

I. cole nunc falstnumen inane iouis.

At tu magnanimi soboles generosa parentis

Cui datur inuicti principis unus honor.

Cum fueris totus populo celebratua inomiv.

Venerit et canis sparsa senecta comia!

Hac utinam ascendas pacti fastigia coeli:

Non eris hac meritis dignior ora tuis.

Argumentum

¶ Sylibertua comes delphinus adeo strenua est: ut initio belli nulla prouersus armis timeat: et velit hostes in fere irruentes tum magnauimite tum prudentia vcl vincere: vel viriliter pugnando occumbere: cu sūt nocturno tempore doamisnt alij: iolus ipse reuolut quo nam pacto possit superatis hostibus iniquè victoria referre: qñ quidē bonū principē deceat: nō tā die q̄ nocte p̄ populo suo iuigilare: tam clarū: tāq; generosus duce faultus q̄ liberissime describeret: ni se oīno indignū esse perciperet: sed q̄uis ille a sublimiori poeta decontatua fuerit: misior tamen fama ex inuito principe. q̄ ex poëts ipso florebit.

Qualis Inargolicas stricto ruit ense cohorte.
Vinctus anhelanti cum foret hector equo:
Qualis et oppositos in avors furibundus in hostes
Dirigit intrepida tæla cruenta manus.
Talis inadversos vasto ruis impere turmas.
Bellica cum rauca signa dedere tubæ.
Non trepidas medijs ineuntis prælia campis.
Agmina: non ictus marte fremente gravae.
Non tormenta times valido disiecta licerto.
Grandia nec fortis sars rotata manu:
Perfuris accensus quis densior immixet hostis:
Multaque sanguinea corpora suicidis humo,
Eminus sudacter fodis hunc: modicominus illum.
Et latam indenso tu facis hoste vim.
Cumque anceps pugna est: et cum cerit struimus.
Reriter: virgenti cedere turpe putis.
In opere solitæ renouantur pectore vites:
Maior et infestos ardor inire vitas.
Uincere vis reliquos gladiis licet videlicet saepius:
Seu cadere intrepidam fortiter ictis humum.
Semper et inultæ comes est prudenter dextræ:
Hac bene consilio: viribus illa omat.

Cum later occiduo diffusus in æquore tisan.

Altaq nocturnos luna gubernat equos.

Non tibi securum dant mollia strata soporem:

fessaq nec lenis corpora somnus alit.

Proutq sollicitis vexantur pectora curis

Qua pedes: et qua sit parte locandus eques.

Claudere quo fossas: obseßsaq moenia possis

Rumpere: quo proprio castra fugare loco.

Cincta triumphali valesas quo tempors fronde.

Partaq victrici signa referre manu.

Semper enim rector cursu stimulatus edaci

Pro populo debet peruigil esse suo

Fortia magnanimi cantantur ut hectoris arma

Nomen inextinctum sic tus gesto ferent.

Si mea non rontos migraret misera triumphos

Concinerem laudes dux gylberte tuos

Tegelidus boreas: pluvius te nosceret hauster

Ut silesm arios: occiduoq dies.

Quisqua erit dextro cantator apolline vates

Meonio dozes intonet ore tuas.

Ut veniss foelix digno rebosndus hyatu:

Non nisi sunt alta mag. a sonanda tuba.

Sed licet eximij volaret vaga fama petar.

Maius ab invicto principe nomen ris.

Argumentum

Juppiter medio coelo insidēs; et humānū genus secum
ipse miserās ad subitū cōciliū deos oē cōuocat; qđ sūmis
cū attētiōe audiētib⁹ enarrat; se qđ h̄c cātis animātib⁹
dominātē ex recēti ⁊ vīlū luto formass̄ dērēz breuē ⁊ mor
bos illi vīta dedisse ne forte ob tm̄ p̄cipiatū nimia supbia
tumefieret; qm̄ aut̄ p̄j ⁊ optimi p̄fis ei filijs aduersa vali-
tudine laboratib⁹ succurrere. Ideo oī⁹ qđ medicis artib⁹
guiclmū basiūnū p̄risēt̄ donat; et ægrotatib⁹ hoībus op-
tatiū auxiliū afferat. Eximia eīnī vīciūsto ac merito p̄z-
mio fraudari nō debet; assētītib⁹ dīp iūppiter marcuriū
uīcīū ad solādos mortales demittit; quo quid audito exul-
taus tellus medicas oīs herbas humauo vīsu necessarias
parit. Itaq; nihil oīno mīrū cīlīs guiclmus basiūn ab oī-
bus tū vīris; tū fōemīs; sūma cū vīteratione colatur; qm̄
quidē nō tā hoībus qđ deis ipsiis gratissimus sit.

Iuppiter omnipotens caelo cōsiderat alto

Laetitia conueniens qua via iomen habet.

Sentis et humānæ sortem nūseratu enīquām.

Conuocat æthereos ad sua verbā deos;

Protinus astutis mora nulla retardat eūtest.

Circuit et medium facta corona iouem.

Stellato genitor solio sublimior infit

Et chorus arrectis auribus omni erat.

Qui mecum aeterno caelestia regna tenetis

Imperio magis; viscera postra; dei.

Non ego vos longa fessos ambage morabor.

Arctanda est spacio quæq; loquela breui

Postq̄ diuissa est cæcis natura tenebris:

Et sortita suum cuncta fuere lōcum.

Ipsa promethæo mortalia corpora līmo

finximus ad causas ingeniosa nouaa:

Clarior ut reliquis sobolea animantibus esset

Sæpius auctorem testificata suum.

If foret hæc superi cælata potentias cæpti

Vissia et ex omni parte minuta foret.

Scilicet augenda est rerum fortuna suorum

Regia non omnia scæptræ d'ccenter habent.

Ne rāmen humanæ sit ranta superbis menti

Affiduo tristis pectore moeror fuit.

Regnat et in misero variua sub corpore langor.

Fœda nec immundo para vacat villa situ.

Longa p̄ producat viuax cum faecula cornix.

Solua ab angusto tempore clausus homo est.

Ireuocanda meæ sic stat sententia mentia:

Ipsa q̄ sunt nulli fatamouenda deo.

Ad saltem addenda est ægræ medicina iacenti

Ut dolor ex aliqua parte leuatua eat.

Auxilium præstare pium: nec inutile deber

Officium natia cura paterna suo:

Sed neq; supremo qua surgit ab æquore titan.

Nec qua defessos soluit anhelus equos.

Nec qua subiectus medijs calet æstibus orbis:

Nec qua ryphæo frigore bruma riget.

Aptior ad nostras mortalis venerat aures

q; sua basinæ firma colonia domus.

Scilicet ipse viget recti moderator et aquil;

Et gerit assiduas in mea templo preccs.

Sed citius libyci numerabitur alga profundi

q; numerem laudes clare guelme tuas.

Ipse salutifera quicquid valet arte machaon

Quicquid et inventis phœbus apollo suis.

Solus hic accipiat: totiq; salutifer orbi

Primus eat: dotis summa sit ista sua.

Postulat ipsa decens semper sua præmia virtus

Que datur ex merito gratia: iusta datur.

Omnibus hæserunt grati pia verba tonantis.

Et petiit iussam nuncius ales humum.

Ut properata dedit summi mandata tonantis:

Extic in partus terra soluta nouos.

Edira tunc diris infesta est menta colubris

Strata sed instomachos esci futura graues:

canabista *canabista*

Barica tunc fluit validos factura nepotes:

Alba op **sincerum** beta **datura** caput t.
alba *modestus* *leb. tropaeolum*

Tunc fuit eruca tussis relevata salaci:

Triginta orat.
Tritagni luminibus profuit illa malis.

*Salve Ciby d'Innoſci De' nob
e' nulla P' brilla G'ra libe
d'Innoſci D'efor h'eff'g' ipotet*

Ocima uenerunt morbos pulsura caducos.

Contra habeat alterius sed
Ceterum non habet
Gloria mundi gloriam

~~Si~~ Mollior et durum malum resolut onus.

W. H. D. 1866

Gestatio imminentis ventres lactucarum cintes.

*Albae Calmaro et mollis
corre apertum*

Scilla est perennis frigida gutta rosis.

My frane son and phew
appellent hit

Quid memore profugis adhuc vident papaver a somnis?

anis?

Si enim est verbi copia larga mea;

*Et quodammodo vel bis copulari gaudeo.
Folia in foris et latoe deffor*

*Antea cum vires as medicae tutela i salutis
co mact o pectus*

*Scout
exp.
T. Gilbert*

Nil mirum est si te sexus uterque colat:

Argumentum.

Faustus musam suam in irum in modum hortatur: vt de-
relictis tandem scrinijs Raphaelem cupinū mantuanū
patricium adear: nec latrātes vñq; inuidos formider: quo
niam omnes iam diu faustino quidem marte prostrati sunt:
et primam elegi carminis victoriam rettulerit quando pu-
blica laurea in achademia romana coronatus fuit: magna
siquidem laus est: et potissimum nomen in primaria illa yr-
be obtinuisse: et mordētes a seipo canes repellere potuisse
Ad hæc raphael eam ab hostili lingua tutam in columnā eq;
reddet: sicut ille bononiensem rectorem gerens a ciuili in
multu bononiam ipsam liberavit: sed q̄uis ob p̄æclerum
illud faciat nullum oīno triumphum egerit: tamē et pon-
tificio et ciuili iure insignitus fuit: triumphalis enim pompa
fluxa atq; caduca est: tingulris autem virtutis ornamēta
semper durantia florent.

Tcira mantoam dextro pede musa per urbem
et cupinete limina gentis adit.

Sat mea quæstum seruarunt scrinia carmen:
Magna sunt lenta tedia facta moxa.

Sarrula quid metuis naturi murmura vulgi:
Murmurs iudicis despicienda tuis.

Assiduo maior latratu gloria crescit

CUllia non nullus carmina liuor edit.

Num tibi parta dedit primam Victoria laudem

Martia cum nostrum Roma probauit opus:

Cum dedit emerito gestandas vertice laurosa

Ipsa triumphanti publicus urbe fauor.

Ignea cum fulvo rutilabat purpura cultu:

Et stabam excelsa sede videndus eques.

Nonne iacer supplex delectis cosmicus armis?

Dorrigit et domitas in mea iura manus?

Ista licet minimum pariat Victoria nomen:

Non facit aduires musca pusilla metas.

Et aliquid primo manifestum carmine nomen:

Semper et infestos pellere posse canes.

Pelitus ut vescens rabido cum turba luporum.

Nle vigil orbatum pastor ouie gemat.

Quin etiam raphael toto celeberrimus orbe
canavit. *Canavit* *canavit* *ferme*
C. Musici. *scilicet canentes* *canentes* *canentes*

Reddet ab hostili carmina tutam manus.

Reddet ab hostili carmina tua manu.

Reddidit ut stricto iam libera incœnia ferro-

proposito
Cum data sunt merita scaptra gerenda manu.

Mutua ciuiles agerent cum bella tumultus.

E et casura sua fessina marte foget.

Per quanto infesti sudassent sanguine clues

Providanij tantæ curæ fuisse opis.

Non ita thessalicis prostrata cadavera campis

Bomula subtristis sydere flesset humus.

~~Non~~ strafales implessent funera canas

Rhenus ut infectio auctior issit aquis.

*debetur dare et iustus debet
osa triumphales seruata bononia currus*

Cinco o seis veras temporas fronde seca

Debuit huic moles alto subiecta colosso.

Capítulo Iº

*Si eras aqua fumo y polvo
Te habrás inscrito a solida armazón que*

*Et heil imceptus solido germanicus aere
Graue sagas sind vergangen
Baldur wird bald wieder auf die Erde rufen*

Barbara cum Latio Lubaldit a finia iugo.

Ut stetit in vallo materni coquamine templi

Cæsar in iuncto illi picebat equo
dignus ad mecum. Igua-

Clarus et ex omnino parte triumphus est.

Claudius Vespasianus Pater Britannicus Cæsar

lamenta / - nro dno f. 1. l. 1. s. 1.

formosa genitrix. Fata formabat
¶ Rumpitur effigies scilicet licet acta carnis
¶ Et nimio quodvis tempore cessar opus.

Dic ubi iam celsa mirandus imagine phœbus

Aspera ceruleis qua rhodos extat aquis?

Dic ubi formatus gallis exlenius oris?

Atq; serus simili factus ab gente nero?

Dic ubi cæsarei moles operosa thegtri?

Ipsaq; tarpei scæptra superba iouis?

Dic ubi inslaci sublimia busta canopi?

¶ Omnia communis dirrata sorte iacent.

¶ Scilicet hanc terricæ legem statuerunt sorores

¶ Quælibet et certa morte creata ruant.

Hinc data sed gemini stabunt præconia turis

Dum vitreus leni mincius ibit aqua.

Duni pater endabit flava benacus larena.

Et bhaefontæ proxima lympha padi.

¶ Fixa virer semper stabili sapientia corde

¶ Nec timet extremos candida fama rogos.

¶ precor. ¶ foelix tanto sabyndice nusa;

¶ Quilibet in uero subduce turus sit.

Argumentum

¶ Quavis strenui viri apiscis poetis celebrati fuerint: tñ

uritam atq; inanē famā assecuti sunt: qm̄ vetustam illam

ætatem mendacē suisce constat. faustus vero antiquo poetis

ire anteponēdus: est hac scilicet in re q; scribēdi guielmi

rupiforis materia habeat verissimam. Inclita enim et va materia firmius fertiliusque poema efficit: magna pfecto gra
tia. Seq̄t̄ poet̄ ille: cui t̄pib⁹ n̄fia datur sit: vel guielmū ipz
vel quēuis sūmū aliū virū veridico carmine prosequi.

Q arminis antiqui mendos a licentia constat:
Et non credendæ fabula vanarēi.

Si qua vigeat cantata poemate fama.

Hæc habet a ficto nomen inane sono.

Tot noua composituit mendax figmenta vetustiss

Quot latum immensa a continet aquor aquas

At rū magne pater fato meliore triumphat:

Nec minor est scriptis fama futura meis.

Nam tuus gesta patet nulli fungenda poetæ:

Et mea veridicum pagina carmen habet.

O felix nostro princeps qui tempore præbea
Condendam æterni carminia bystoriom.

Atq; ego sum vates stellis felicibus ortus

Cui data sunt tauri facta canenda ducis.

Inclita materia firmissima robora præstat:

E Carmen yena fertiliore fluit.

Quis renuat clari sublimia principia acta?

O quantum est summos posse referre duces.

Primilibri finis

c. 113.

Publii fausti andrelini

foroliuensis illustris poetæ Laureati ad Guiselmū rupi
fortenu eminētissimū Franciae Cancellariū Elegiarū libber
secundus.

Argumentum

¶ Faustus sub matutinū tempus desertum in loci secedens
secū spē agitabat: an forte ad pponēdū heroū carmen ido-
neus esset: ad cūdēdū enī poema agiliorē pfecto sensū ha-
bet solitari⁹ poeta: spes aut a sacris musis missa hæsitare
illū horat: ne in aggredicō pfecticō q̄ ope diffidat. Nam
enī usq̄s bene sperādo nullo prorsus timore cōcūtis quin
ex ope sua magnū qđe fructū allegatur: Itaq̄ verūstissi-
mū illi poetae ead ipla spē allecti ta pclarataq; diuinamō-
numenta reliquerūt. Magnanī mīsi qđ viri est: sēp ardua
ac difficilia appetere: et inc̄pta ad calcē vsḡ deducererūt
adamas byrcino tñ sanguine et eo qđ rep̄ti frangitur: Ita
spes ipsa nulla certe alia re: nisi a solo hoie desperate rūpi
pōt. Faustus huiuscemodi verbis accēsus deliberat opus
verae religionis iam diu a seipso cōceptū exequi. Interēa
guiselmo rupiforti hæc elegias dedicat: quemadmodum
quolibet carmine vero semper amore pensandum est: ita
magnum ac generosum virum decet: scribentem poctam
sumā et beniuolentia et ope complectri.

Bosida surgebat eroeo pallantias ore.
Illaq̄ nascentis p̄œvia solis erat.

Feruidus extendit cum torrida brachia cancer

Et minuit vires hora diurna suas.

Ips⁹ ego tunc ainceps heroi conditor ostri

An foret haec humeris sarcina digna meis.

Ruis silvestris petij secreta regessus

Qua fluit vndanti garrulus amnis aqua.

¶ Scilicet agresti capta est dulcedine insa:

¶ Et loca cōdendum deuia carmeramat.

Auria concæpram volvunt dum pectora molent:

Ecce oculis facies est obuia nymphæ meis.

Duic adamanto vestis radiata colore

Et vario cinctus flore capillus erat.

Tantus honorato fulgor manabat ab ore

Ut mea sunt visu lumina casta suo.

At postq; erepta est hebeti caligo tuenti

Atq; aciem sumpsit lumen strumos suara

Sic prior in gressa est. dubio quid corde volutas

Inscie consilij fauste poeta tui?

Solicitos iam pone nietus: iam pectora toto

Concipe diffisæ gaudia plena rei.

En ego pleru[m] yenos spes nuncia cætus

Ut sim materiæ fida magistra tuæ.

Meduce surgentes spernit ratis vñca procellas

Portanturq; hyliari ferrea vincula reo.

Meduce non metuit perituram vñctor vuani

Nec iacrum inuersam semen arator humum

Hæc mæa quæ vario contexta est flore corona

Diversam humani spem notat esse choisi.

Nullius illato fortunæ frangoz abictu

Ni desperantis mens sit abacta viri.

ciii.

¶ Namq[ue] adamus solo sanguine fractus hyst.
Unde color nostros adamantinus induit artus:

Sic maro sublimem sperans requavit homerum

Dum sonat ingenti troica facta tuba.

Sic fraterna cohors; sic punica bella calluntur

Sic ratis haemorios quæ tulit alta duces:

Et numeris æterna tuis præconia surgent

Si noua suscepisti principis acta canas.

Pondera magnanimū semper subit ardua pectus:

¶ Atq[ue] opus exactum lima suprema facit

Vix erat extrema pars hæc exhausta loquelæ:

Cum mea phœbeum viscera numen init.

Hinc iussam immenso laudem baccharum hyatu.

Dotibus o princeps inuidiose tuis.

Hæc etiam vñdno properata poemata gressu.

Perpetuum nostri pignus amoris habe.

¶ Quodlibet et vero pensandum est carmen amore.

Sic decet a magno gratia missa duce:

Argumentum.

¶ Virgilius octauū et vigesimū anni agens buccolicū carmen humili quođ stilo ludendum suscepit: ut sibi ipsi et auctum cæsarem et nobiles alios cōciliaret: quođ fauore agrū suū post civilia z nepharia illa bella amissū repererat. Theocrati syracusanum: a quō non longe abest: sumo studio imitari conatus fuit: et opus ipsum tričio absolutum.

edidit: deinde inscribendis georgicis medio criqde carcerere
vslus est: besiodum a scræni: quæ admotis: vt ait: calcaribus
sequebatur: lōgo post se Inter vallo reliqt: poema septenio
cofectū munifico illi meæ rati dedicauit: qui sibi vir noto
in recuperando agello non paruā qd op̄e attulerat. Postre
mo ad extollenē augustū cæsarē sublimē et diuinā æneida
aggressus: ita totū homerū absorpsit: vt facile discernere
nescias: alterū ab altero supatū fuisse: Quāvis obimatu
rā morte interruptū opus relinqre coactus sit: Et in eo p-
ficiēdo annos videcum cōtriuisset. Faustus tria illa opa hoc
breuitate compēdio coarctauit: quod disertissimo petro
coardo regio aduocato attulatū publice recitauit: cum
ii: floretissimo parische si ḡymnasio æneidē ipsam marimo
et frequenti auditorio exordiretur. Compēdiū quantius
arctatū nō mō nō spēri cindū: sed cūliber numero volu-
mini: mea qd sentīta: p̄ferēdū est: si prolixā oēm materia
lucida et concīna breuitate complectatur.

rdior eterni diuina poemata vatis

Venit tulit vnde ante manus ac cinera lacu.

Hunc honoratum patrias qui carmen adoras

Primus in auctoritate conspiciendus humo-

Harrula sublimem s. græcia iactat homerum.

29 *et burmato lingua marone tumet.*

*littera conseruata in gau-
mbo pecto formata*

et arca ei sub ciridi carinata fronde canit.

Dum queritur fuciens patrijs melybeus abagris

...infelix capta per arua pecus.

*Bucet et miret, espés per la vila
en la qual es troba la vila de Montblanc.*

Hic geminata ferolus lupilla puerit zizex.

Ut veniat leni mitior ore puer.

Ut velit oblatum corydonis nūnus omantis

Et colat exiles iunctus vterque casas.

Hic vesna refert alterno iugia versu

Quae gēminus viridi pasto rhabebat humo.

Omnia quæ iusto sedata palemonie cessant

De mī vitula dignum censet vtrumq; sua;

Diceris et ridens caro salonine parenti

Et sua ploratus funera daphnis habet.

Et grave baserno stylenus stertit hyaco.

Cai mina mox pueris grata duobus habet.

Arcos et aquili corydon cum tyrside certat

Laxior et domito vitor ab hoste redit.

Et queritur sponsa decæptus coniuge damon

Cantatusq; domini daphnis aburbe redit.

Trissis et accelerat popularam mœris ad ybem.

Argo multo novo munera portat hero.

Obuius et querulus lycidas remoratur euntem:

Mœsus et incaptam finit vterq; viam.

Anxius insequitur fugientem gallus amicam.

Dura per alpinas sara referat nive.

Et demum inselix voto frustratus inani

Calcidica repetit verba noctis manu.

Yerit illa post illa ex deo

Hactenus hæc lusū trinos vigilata peramus

Cum solet audaci prima iuuentu sono.

Post modo virgilius latius miseratus egressus

Instruit a scraeis rurs colenda modis.

Commoda demonstrat sulcanda tempora glebae

Quo sterilis: quo sit pinguis aranda modo.

Et quando inuersa triticum tellure serendum est.

Ipsaq; cum reliquo semine farro docet.

Pinguis quid faciat cum tonsa noualia cessant.

Quæ sunt exhausto semina danda solo.

Ut reparat præcas cœu nira puerpera vires.

Possit et vberior luxuriare leges.

Et rigat arentes s grossi: bbulas q; lacunas

Siccat: et infestas per sara terret aues.

frugibus incidit noctuam crescentibus umbram

Armaq; pagaiia monstrat habenda manu.

Seruandumq; linit vario medicamine semini.

Scenoris et magni signs futura docet.

Maturæq; habilem segeti supponere falcem

Feraida cum nimio terra calore sitit.

Aptæq; succæ constructa est area messi.

Et sicutæ fiant annua sacra deæ

Atq[ue] leues paleæ vacuas lacantur in auras

Area cum crebro verbere trita gemit.

Hoc duce cautus habet prænuncia rusticus astra:

: Quid sol; quid surgens luna cadensq[ue] ferat;

Quid struxisse sinant festis sacra iura diebus:

Quæ bona sint noctu: quæ potiora die.

Nubila quid moneat; caelo quid aperta sereno;

Et quæny mibiferum tempus agendat uerba.

Quid regio diuersa ferat quæ pugnia mittat

Pabulaq[ue] reliquias autonimis ora premat

Hic arbor frondosa viret; nec bacchica desunt

Dona nec ingento cognita terra suo.

Exiguosq[ue] greges; armentaq[ue] grandia cantat.

Ipsaq[ue] mloplopijs condita mella fagis.

Hic etiam vates maiori concitus oculo

Smyrna resonat bella cruenta tuba.

Scilicet axeas iumone oppressus iniqua

Aduersum insculpam per mare fertur humum.

Erroresq[ue] suos memorat: troiamq[ue] cedentem:

Ipsa sed auditu flagrat elysa duce.

Optatumq[ue] cauo sertum committitur antro

Plurimus effusis dum caet h[ab]imber aquis.

Dum fugit æneas latios compulsus ingros

Sanguinea dido concidit icta manu.

Annus sed functi celebrat monumenta parentis

Prouidus et ludos conficit ille pios.

Post gemit exultas furlata mente carinas

Et mersum ignoto te palinure mari

Eolidem æxtremo missenum exurit in igne

Qui iacuit tumidis inuidiosus aquis.

Ac duce cumæa manus descendit adimos

Et disicit sobolem patre docente suam.

Inde petit rapidi fatali at ybridis arua

Qua sua longævius regnala tinus haberet

Et quæ sponsa fuit rutulo lauimia turno

Nubilis iliaco traditur illa duci.

Sentit ut hoc turnus rabidas accensus imiras.

Horrida magnanimos cogit in arma duces.

Eneas subitis regempetit arcada velis

Et credit auxilio marte fauente dato.

Dat quoq; facra suo venus obuita coniuge tælo.

Quæ sita venturi gesta nepotis habent.

Obsidet interea furibundus troica turnus

Moenia: quæ proprio sunt viduata duce.

Ex Audib; fratre

I sepius per doce

Ex Audib; fratre

Et super ipse cadit prostratum nūsus amicūm

Dum petit absentem nocte silente ducem.

At pater obscesso rediens succurrit iulor:

Multaq; sunt fortis corpora cæsa manu.

Mittitur et pallas patriam prostratus ad urbem

Sunt data funereis cætera menib; rogis.

Et tandem est phrygio confossua vulnere turnua:

Clauditur et libris pugna peracta suis.

Argumentum.

¶ Antonius maria seuerinas optimo quid iure cōqueritur
q; a iano theutonico a se ipso pene occiso denictus sit. Non
enī paruu tormentū est. Ja partā victoriā fortunio nescio
quodāmittere: z in eū p̄sertiz triūphū deduci: In quē cap-
tivus hostis iure ducēdus fuerat. Cæterz maior victi glia
q; vīcētis est: Ille enī tyro in veterānū ducē primū tāto qd
impetu irruit: vt illius arma multipli tegmine circūlata
p̄foret: neq; ipse nō inō laetus s; ne tactus quid sit: et q; uis
currēs equus munitū vndiq; vallū dīrūpat: z in p̄pinqā
fossā vīa cū sessore ipo p̄cipitē: exurgēs in antonius ianū
eq;te stricto statim gladio inuidit: z in syblimes auras sese
extollēs: ab hostili manu vibratū enī dēripit. Judignat⁹
aut ianus ex spumoso z anhelanti equo idēsilit: quē acce-
rās antonius enī illo vulnerat: quē pauloante ex iano ipo
surriperat. deinde furētis inimici torosū collū ita arcuū
mus brachijs circūligat: vt abo in herbosā a clubicā terrā
dillabātur. Antonius vero nullis vel viribus vel conatib;
pōt brachia sub iano īferiore depresso extrahere: sed ian⁹
ab antonio z supiore z inīru in modū premēte fere strāgu-
latus: deliberat sese oīno dedere: Cū victoris antonij clu-
nes inermes esse sentit: z eas crebris quid icib; a trāfigit
Antonius q; manus obcessas exūricare non potest: nou rā
faucianti iano q; aduersæ fortunæ cedit. Hunc sane trium-
phum strenua: ac magnanima virtua cōparat: quē inuida
fortuna abstulisse conata est.

Et merito quereris rerum fortissime princeps
Pene quod occiso vixit ab hoste cadas.

Nam tua quae totum fulsisset palma per orbem
Exstet in extero conspicienda duce.

Quae domito indignum de se praebere triumphum;
Quae grauia ammissio pena decore venit;

Quae tibi tunc fuerat deicto lumine vultus
Obvia cum capro teutona turba fuit;

Cum tua spectarent miserant pignora fronte
Janxit et invitas obsca uterque manus.

Gaudia singebas tacito sed mixta dolore:
¶ Non est magnanimi frena subire ducis;

Hinc sua comemoarent lacerante in membra catonem
Ne daret indigno colla subacta iugo.

Hinc combusta tacent mandantis corpora Syllae
Ne foret hostili praeda perita manu.

Sumpsit et hinc poenus læteria toxica ductos
Ut moriens stygas liber adiret aquas.

O dolor: o casus nostris incognite sæclis
O desperandi pugna sinistra viri.

Excute sed tristis magnos de pectori questus:
Non sunt existis pro terra futura malis.

¶ Sæpius et fortis minimo leo concidit ictu

¶ Sæpius et vilis est casse retentus sper.

Utraq; si iusta pensetur gloria lance

Prostrato maior deduce fama nitet.

Ausus es invictum concurrere primus in hostem:

Armaq; multiplici tegmine saepa premis.

Ille autem aerias tælum contorsit inauras:

Victor et intacto corpore sanus abs.

Inuida derraxit cæpto fortuna secundo

Ut solita est pars illa nocere bonis:

Protinus horribili vastum facis impere vallum:

Altaq; præcipiti fossa tremebat equo.

Intrepidus surgis fortem velut hector in hostem

Et pedes ensiferam conseris ipse manum.

Debuit alter eques parisi certare duello

Stare nec virginti conspiciendus equo.

¶ Instantem capiunt melius duo vincula taurum:

¶ Singula quod nequeunt robora: bina tenent.

Attu profliens sublimem totus inauran

Vibrata hostili deripis arma manu:

Sunt licet herculeæ monumenta perennia dextræ

Non tamen hoc villo tempore gessit opus.

Interea ianus feruenti concitus ira
 Est uar. et celeri desilit alua equo.
 Dextra tenet clauam: tuta est mucrone sinistra
 Praeperat inq[ue] tuum fortiter ire caput.
 Obuius accelera a volucris pernicioz euro:
 Ille sed ammiso sauciua ense furit.
 Vidimus ut medija furiibundum vallibua verum
 Cum latum instanti vulnus ab hoste capit.
 Illius et grauior læsoa dolor occupat artus
 q[ue] proprio infesta strictus abense manu est.
 Post modo circundas valido tua brachia collo.
 Et premit artonitum lapsua vterq[ue] solum.
 Jam tua poscebat meritam victoria laudem.
 Brachia in strato praessa sub hoste forent.
 Instabaa fouea velutileo caprua in alta
 Impia sed nullam fata dedere visim.
 Rursus et indiguans magno conamine tentas
 Eripere obsecras qua potea arte manua.
 Q[ui] Strenua sed fatia cedunt prohibentibua acta.
 Quia queat in uitia ferre trophæa deis:
 Succubuit turnua fatis agitatus iniquia.
 Et fuit in phrygium fata relata ducem;

Victis nechostiles superasset bracchia vites

Ni foret hic laudis foro quoque laeva tua.

Sensit enim Janus clunes qui assi vicius fierimes

Dixit: et existo est palma futura loco.

Dixit: et in numero confossum vulnera vicit:

Votaq; sunt ipsi rite soluta deo.

Dic age quis superet magnum religatis achillem:

Posse nec inclusas inde referre manus;

Sic tenuit scissio captas millo robore palmas;

Et fuit indignis praeda cruenta feris.

Ni fera pressisset iuvenem fortuna ferocem.

Ipsa triumphato vitor ab hostie foreo.

Aut tua fodisse constanti pectora ferro

Ne fieres hosti poena trahenda tuo.

Inuidia quem rapuit partum fortuna triumphum

Nobilis hunc virtus marte fauens dedit.

Argumentum.

¶ Ob christiani natalem vniuersa terra: ac cælum ipsum
impræsentiarum triūphat: et tandem corruit falsi illi deit:
qui hactenus a vanâ et inepta gentilitate venerati fuerât:
quo circa chiliani omnes solemnem hunc diem iure cele-
brant: et ad concordiam ynnam coiciliand; passim dese-
runtur munera: quæcum ab hoc tun ab illo missa sunt.
Fausiva a laudabili illa cōsuetudine minime alienus foret:
Imodona ludouicum gongia tam maiuanum antisitem
decencia mitteret: si paupertas maximis et generosis vi-
ris aduersa permitteret. Sed quis exile ac teneue carmen

offerat: ramen generosus animus ingentis quævis munera exuperat: maxima siquidem maximum: parvula vero parvulum decere censentur.

Annua nascentis redeunt solennia christi
 Sancta qz virgineo pondera ventre fluunt.
 Unica verbigenam resoluta puerpera foetum
 Justa salutiferi gaudia regis habet.
 Ipsa etiam ranti præsepiæ conscis partus.
 Aurea sublimis ydéra voce petunt.
 Splendida lux uriet rumefacti regia cæli:
 Totsqz iam parta terra triumphat ope.
 Omnia iam cessant veterum figmenta deorum
 Jam reliquo maius numine uiuens adest.
 Jam diversa ferunt eoi munera reges
 Lucida quos recto tramite stella regit.
 Ulterat extincto Iasilius quam cæsare princeps
 Cum faceret paphiæ sacra ioco sœpæ dæx.
 Altaqz crediderat positum super astra parentem:
 Optum ignaræ credulitat sierat.
 Undiqz nunc festam currunt vaga dona perurbeni:
 Dignaqz consueto tempore strena datur.
 Condita dant alijs nimibus crystalla gelatis:
 Aut noua mentores vasa peracta manu.

Dant alij tyrio rubefactas in urice vestes:
Missa vel eoo littore concba venit.
Scilicet haec si quida plena est concordia mente:
Istaqz sunt anni signa futura boni.
¶ Non sinit heu magnis contaria rebus egestas
Ut mītam officijs congrua dona meis.
Non mea centeno renouatur gleba iuuenio:
Fertile nec grāmen plurima tondet ouis.
Non domus alta niter viridi crustara smaragdo:
Plena nec atralicas arca cohercet opes.
Diuitias prædata meas fortuna triumphat
Ne possim fato dexteriore frui.
Attamen hic animus gemma præstantior omni
Quæ potuit læta carmina fronte dedit.
¶ Ipsietiam admittunt tenuissima mynra diui
¶ Præstira vincuntur pectore dona pio.
¶ Magna dabit: qui magna potest: mihi parua potenti
Paruaqz poscenti: parua dedisse sat est.

Argumentum.

¶ Is profecto opus diuino numine dignum effūxit: qui mun
tuum humanæ gentis cōmerciū adiuenit: nam et genitaz
rerū necessaria cōmoda: et deserto homini ventura dāns
præuidit: mortales oēs naturā līquidā instinctu ad cōmu
nem societatē ipellit: p̄fertim līteris studia: bonos et di

fertos poetas iuscē cōciliant: hoc autē ex Joanne guidotto
mantuano canonico facile dignosci potest: qui cū natale
sui verusto ritu celebraret: spræcis curialibus alijs solum
faustum coniuā adh̄ibuit: et inter lautissima fercula tuī
græca tuni latina carmina recitauit: quæ quidē fausto ar-
rectis auribus audienti adeo gratissima fuerunt: ut se pos-
sita oīni adulatioīe dixerit se profectotam dulci cantu iu-
uenescere posse: quis cum eæ sybillæ grandiorē ætatem
ageret: quis enim eruditam consuetudinem aurifero illi-
tago præponendam esse non videt:

Mutua qui gratæ iunctit consortis gentis
q̄ dignum immenso numine fixit opus.

Omnis præuidit genitarum commoda rerum.

Multaq; deserto damna futura viro.

Nouit et humero diuinem in pectori mentem

Quæ data nativo foedera lute caput.

Nouit et vltorem studiorum queq; suorum

Gaudentesq; pari conditione pares.

Præsertim vñanmis sacrarum est turba sororum

Tantus absonio vertice manat amor.

Venerat ecce dies filo qui conditus albo.

Indicat ætatis conscientia lustra tuæ.

Huius honor accessit solemniem exactus ad aram

Exraq; sunt faciles testificata deos.

Solus et accubui mensis omnia beatis

Et cessit salibus cursa dolorq; tuis.

Tuæ cæcropium redolentia verba leporem
Protulit ex cultis lingua diserta modia.
Condita q̄ dederas pedibus monumenta solutio:
Dorisq; latijs carmina mixta sonis.
festa nec attonitam distraxit curia mentem:
Cuncta sed intentia auribus acta bibi.
Cum foret attractus tanto modulamine pæan:
Ad querulam cecinist carmina grata lyram.
Et biungo festa a ducebat monte choreas:
Quælibet arguta musa secuta sonos.
Saltebat titubana posito sylenuo asello:
Diffusoq; comea crine lyceus erat:
Fluxit et vberior sacri permessido a vido:
Altior sonia silua virebat humo.
Quæ sera non tanto lactata fuissest alumnos:
Ecquis in aisonio grandius orbe sonat:
Talibus iuicti decoranda est principis aula:
Ut sua conuenientia facta sequatur honos.
Hoc ego tam dulci possem iuuenescere cantu:
Et si cumæo serior ore forem.
Item valcat diues flava pactolus arena:
Grandius est docto munus inessechoro.

Argumentum

Cū faustus carmen a roberto gnagino ad se se missū lecti
 tasset: q̄ primū omnia illas curas expuit: quibua afflictus
 ipse mirum immodum cōrodēbat: diu autem secum agi
 tavit: deberet ne tam disertissimo viro respondere: Nam
 neq̄ poma ad feracem alcynotum mittenda: neq̄ lappæ
 cum purpureis rosia adiungendæ sunt: sed nequa papyro
 ad claudenda thura robertus careret: faustus inuenit
 damnand arrogantiā evitans: vere cundum hoc carmen
 remisit: ipsius roberti poemata omnino duratura: sua ve
 ro casura esse iudicans. Nam omne id verum est: quod ex
 proprio auctore se ipsum agnoscēte dicatur.

Egimus aonium redolentia carmina fontem
 Quæ tua cum suauim sale pore canis.
 Protinus afflito tristes de pectori curas
 Expulit ille tuo missus ab ore sonus.
 Dulcia cæperunt relevati gaudia sensus
 Liber ut a medica cum stetit æger ope.
 Barbara quæ fuerat sacra et inhospita musis
 Tota micat numeria gallia culta cuius.
 Condere dyrcæo posse noua mœnia plectro
 Surdaq̄ bistonis saxa mouere lyra:
 Laurigeras sacro deducia monte sorores
 Cartera perto numine turba caret.
 Hinc mea non ullum inspirantia pectora phœbum
 Nulla medusæo digna liquore sonant.
 Pen crocito informea pascintia carmina blatas
 Corvus amydiæs inter habendus sue.

Illa nimis metuunt tantum subitur auctoram
Cum sint iudicio despicienda suo.
Nec nisi post habitu quoerunt loca dea cætu
Hinc orta est longæ plurima causanoræ.
¶ Turpiter alcinoo dantur mala pom feraci:
Mixtaq; puniceis stat male lapprosis.
At pia ne careas claudenti thura cucullo
Nostra verecunda fronte thalis venit.
Ut tua sunt nullo moritura poemata æclo.
Sic mea sunt breuisbus carmina digna tomis.
Et nihilista suum fallit sententia vatem.
¶ Vera etenim proprij iudicis ora manent.

Argumentum

¶ Tanta influentiū syderum vis est: ut cunctos mortales
vel ad hanc vel ad rem illam inclinen: et unusquisq; eo in
studio valde proficiat: ad quod a natura ipsa prouior inten-
tiorq; fuerit. Ecce circum faustus ut adscendo pontificio
ac civili iure operam omnem impenderet: a furtiva statim
musa ad geniale carmen se pene inscio raptus est: tunc a-
mantem liviam elegis quattuor libris honestavit: quos cū
severissimi illi romani cœsores lexitassent: publica laurea
corona insignitus fuit. Deinde pacifism vitam inter lit-
teraria tantum studia ducebat: non enim māsueto poetæ
damno discordia cōuenit. Cæterum iuvidus et croctas
corvus nescio quis eum et inuitum quidem ad sumenda in-
assueta forma compulit. Quippe qui tanta petulantia et re-
meritate viceretur: ut non solius in faustum ipsum. Sed
in unumquemq; eruditissimum virum oblatraret: faustus
maledicas illas oblocutiones prosus sperniatus esset:

Quandoquidem fortis achilles pusilum therstitem curare non debeat. Sed publico auditorio infinita et inaudita errata ostendit: quibus in forme illud monstrum ignoram cæciorum iumentum imbuerebat. Nam qui alienam maculam tergere potest id si minus efficiat: eadem se se macula notatum esse facetur: pessima siquid herba a sollicito colono radicatus euellenda est: ne unica tantum labe pereat universa seges.

Ipsa igitur nostra a inclinans syderamenta
¶ Nec nisi naturæ rea venit apta suæ.
Sedula quo fierent cupidorum iusta parentum
Omnia erat studijs musa relicta meis.
Sancta quæ sectabar studio pectore iura
Plus erat exista fertilitatis humo.
Nil iuuat intenso comitatus apoline vates
¶ Nullaque picrius fœno rara reddit ager.
At me natuum fraudans munus apollo
Delphycas furtiva traxit in antra manu
Hausimus et cupido sitiens quo a ore phyletas
Hauserat undantes ex helicone lacua.
Tunc mihi primæuo cantata est liuia plectro
Cum foret in tenero pectore mollia amore
Inclita cum nostro a legi set romalibellos
Imposuit capitilaurea serra meo.
Ipse ego prima tuli sudata pæmisa palmae
Et numeris cessit liuida turba meis.

Hinc ego secura tranquillus pace fruebar
Oderat et rixas mūsa quiesca graues.
¶ Non bene conueniunt miti fera bella poetæ
¶ Nec bene discordis tridet auena sono.
Nescio quis cogit vocalem coruus olorem
Semper non solita tæla cruenta manu.
Sic etiam pectulans in doctum marsia phœbum:
Sic ruit in sacras garrula pica deas.
Sperneret in sonum thresher sitem fortis achilles
Nisi ferent vestræ publica damna togæ.
¶ Tergendæ quicunq; notæ contemptor abiuit
¶ Se docet eiusdem criminis esse reum.
Imbut hic vanis iuuenilia pectora nugis
Et cadit ignaro tracta iuuentaduce.
¶ Tristia uam crocitans semper vomit omnia coruus.
¶ Hoc natura malum prodigiosa dedit.
Si solum accipist maluæ clistere repentis:
Omnia de crasso ventre soluta fluunt.
Unde miser fugit venetiis expulsi abyndis
Cum iuicis ingenio notus et ere forci.
Sedulacion intrant vastum tot flamina pontum.
Stultus in errore quo fruit iste nouos.

Argo alio peto: sopita nascitur alter

Ut cæsum herculea fortiter arte caput.

Sextantum effusit rauca dum carmina voce

Claudicat en pedibus syllaba bina suis.

Ut male deiectus cælo vulcanus ab alto

Claudicat in campis ætua perusta tuis.

O quantum illudens geminauit turba cachynnum

O quantum irrisus præstigit iste locum.

Non secus insulsi temeraria ludicra miseri

Corycio ridens sparsa theatra croco.

Hic etiam interpres dum magnam æneidatentat

Uerba palemonij læsa fuere modi.

Hæc cincipeponi pa fuit totam iactata per urbem

Hiccine non nota lectus ab arte maro?

Hoc nihil est: quotiens mendosa volumina reddit

Soluendus si quo vindice nodus eat.

Perdidit alcides totum fera monstra per orbem:

Hæc etiam nostra concidet hydra manu.

Ne geminata rudinoceant errata iuuentæ

Et suæne simplex vellera perdat ouis.

Pessima sollicito vellenda est herba colono;

¶ Ne percat sola plurima labe seges.

Argumentum.

Faustus in vita musam suā admort: iam blēniū elapsum
esse: ex quo parisīs oratoria et poēcamartem auspicata
est: nunc vero opus esse: ut sese ad losanū iter accingat:
Postq̄ illa serenū tempus nacta elanteq̄ pluviosa et cæ
nosa hyems supueniat: quis enī ta ex cors est: qui crinita
fronte oblatam illam occasionem in apprehendat: quæ
quidē fugiens caluo occipite tenerio potest: et liberius
discedendum esse persuadet: quo adūm et spinosum pa
risiensem agrum ita excollerit: ut iuuentia gallia eo ferti
liorem habeat neminem: quis autn Faustus in desertis
et periculis syrtibus nudus esset: amen nulla vel dubi
tatione vel formidine afficeretur: cin comite eadem mu
sa sua ingentes quidem opes accunlaret: et enim facun
da et rara thalia inumeros thesros secrera in mente
recunditos possidet.

Postq̄ parisios habitas me inusa penates.
Bis fuit inflexa falce reseta seges:
Nunc sedes mutanda venit: dum scipiis ardens.
Distendit chelas clara per astras.
Nunc aetas sopita facet: nunc mitig annus.
Nunc noua sunt tincto condita mista cado.
Puluereis et adhuc signata est orbis plaustris:
Et vestita suis frondibus arboreis.
Cum manus armonios chironia dirit arcus.
Tunc caenosā malum semita p̄ae iter.
Idus et egloceros: et tristis aquaris instat:
Ecce peiora sequens tempora pisci habet.

Aphricus aeolio temerarius exit ab antro:
 Semper et incertam nix facit alta viam.
 Ergo domum parua totam componito rheda
 Crastina cum nitido fulserit hora die.
 ¶ Est bona crinita capienda occasio fronte:
 ¶ Parte nequit calva posteriore capi.
 Quid retrahis vultus contracta fronte scueros?
 Sat tua pars pro cognita fama solo est:
 Hoc etenim rigidis squalebat sentibus sruum
 Te duce nunc cultu splendidiore nitet.
 Ut nouus antiquos serpens cum proicit annos:
 Depositoq; situ pelle recente niter
 Unde velut lybicus pluuios leo concupit hymbris
 Sic cupit aduentus læta tolosa tuos.
 Illhic æthereo missum ceu numen ab axe
 Excipiere hylari grata camæna sinu.
 Ipse ego desertis nudus sis ystibus esse
 Consequar auxilio ditia dona tuo
 Sic gratum æneam socius reddebat achates:
 ¶ Possidet inumeros docta talia mydas.

Argumentum.

¶ Faustus iuueniles ardore vniuersos quatuor elegiarum li-
 bras complexus est, deinde triginta hasce elegias in libros

tris diuisas edidit: dulcis profecto voluptas est: elapsam
iunctutē meminisse: cū ea p̄sertim boio & laudabili officio
functa fuerit: nūc vero maiora poemata grauiorem quidē
æratē decēt: opera eīm pro qualibet cratē cuđen da sunt:
vrania orientia & labētia sydera notatē implorat: vt eum
arduā & diffīcile sphērā in ap̄llissimo ginnasio parisensi p̄
fitentem adiuuet: qñquid vñāquēq; iusam deceat officio
fūlissimo suo poetæ optatis in rebus succurrere.

Hactenus invicti lasciva cupidis arma:
Ex prima est numeris lūla scripta meis.
Hanc quoq; terdēna subiens elegia s̄zore
P̄elignum audaci prouocat ore soum.
¶ Temporis elapsi suinma est meminīe voluptas
Cum fuit officio functa iuventa boio.
Nunc maiora decent æratē scrip̄ta rueram
¶ Quisq; suam debet versus habē diem.
Musa notans tacito labentia syderazelo
Da tua nūc cæptis numina dext̄is meis.
Ut gemini secreta poli penetralia paidam
Strataq; parissō sphērica sensa chro.
Deficient humeri: totosq; in corpore vres
Nil tua sustineat pondera tanta maus.
Me iuuat hoc p̄imum latij decus adere music
Tot sed auxilio est fama repulsa uo.

¶ Quanop̄ decet proprio musam succurrere vari:

¶ Rebus inopatis gratior aura venit.

Argumentum

¶ Sentilis fausti poetæ soror: afflictis omnibus suis persuadet: ne ipsam se immatura et acerba morte præueniam defleant: cum et cælesti regione fruatur: et viua potius q̄ mortua lugenda esset. Quoniam sola tātum morte cessant omnes illæ fluctuationes: quibus humanum genus agitari solet: q̄tum fluxa mortalia supernæ aeternitati cedunt: tanto defunctæ gētilis: q̄ viuētilibōim melior est cōditio.

Immatura meæ gemitis quid fata iuuentæ

Cum fruar arthoreis nympha beata chorist

Dum tenui cæco clausos sub carcere sensus

Assidua infelix morte dolenda fui.

¶ fluctuat ut varijs agitatum flatibus æquor

¶ Humanæ miseriūm conditionis opus.

Debilis infirmos cum vita reliquerit artus

In noua præteriēdū gaudis moeror abit.

¶ Omnia q̄ superis cedunt mortalia rebus

Tam melior: vestra sorte mea sorte manet.

Argumentum.

¶ Faustus omnibus in rebus catholicus: puro et sincero corde prositetur: sese in duodecim christianæ fidei articulos vñlo absq; dubio: credere et q̄admodū credit ita trinū atq; vñū deum obfecrat; vt post naturalem in mortem suam diuina illa maiestate frui possit.

credo

Credimus æternum nullo mutabile saeclo
Numen ab humana conditione procul.
Credimus ut pateant rerum est cui summa potestas
Quæ sunt: quæ fuerint: quæque futura manent.
Credimus antiqua genitos ab origine caelos
Ipsaque liberati pondera facta soli.
Credimus intacta natum de virginine christum
Qui verum ex vero lumine lumen adest.
Turpia qui saeuæ passus ludibria mortis
Ut fera sit primi noxa piata mali.
Tertia qui gelidam cum lux dimouerat umbram
Pristina caelesti corpora sumpsit ope:
Qui demum inferno patribus de carcere raptis
Ascendit superi sydera celsa poli.
Ad patriæque sedet ventura in saecula dextram.
Totus et angelico cingitur ille choro:
Credimus esse triplex uno sub nomine humen:
Et pis pro sancta condita iura fide.
Credimus et puro manantem fonte liquorem
Omnia qui fusis criminis tollit aquis.
Uera salutiferæ fateo: libamina vita
Quæ viuo immixtū sanguine corpushabent.

Credimus ætherea venturum nube ronantem
 Ut totum æquat a lance rependat opus.
 In sua consite orredituras corpora mentes
 Optata ut sensus luce potitus est.
 Horrida consite or diræ tormenta gehennæ
 Pectora quæ tristis labi notata ferent.
 Credimus ut superam purgatus scandat in arcem
 Spiritus et meritis præmis digna suis.
 Di faciant utinam cum debita venerit hora:
 Ut reor æthereo siccuar vsq; sinu.

C Secundi libri finis

Publii fausti andrelini

Yorkoviensis illustris poetæ Laureati ad litteratissimum
 virū Thomam custodiā serenissimi Angli regis oratore
 bene meritū Elegiarum liber Tertius incipit.

Argumentum.

Faustus colliopeam suā ad thomiam custodiam anglicum
 mittit: admonetq; ne aplius incuser crudelia illa sydera:
 quæ hactenus in felicissimis poetis longe contraria fuerūt
 Quoniam litteratus ille vir: ocs tum poetas tui oratores ita
 soueat: vt hac tempestate alter mæcenas merito appellan
 dus sit: is enim naufragii faustū ea quid fronte in p̄sentiaris
 excepit: qua olim alcynous /zctatū vlyxem miseratus est
 Nullus igit despare debet: etiā si media iyndo demersum
 fuerit: na expulsis nubibus serena dies splēdescere solet.

e iii

Tade age calliope thomā visua disserunt
Qui souet in tuto pectora docta simu.

Tade nec incusea misericordia aduersa poetis

Sydera; mutata splendidiora vice.

¶ Non semper pluuium madefacta est terra liquore

¶ Nec semper tumida naufraga puppis aqua;

Hic spirat zephyris ceu mota tepentibus aura

Tusibus et enectis variis extat eques.

En me iactatum: q̄to dignatur honore

Naufraga q̄ firmo roboze membra nouat.

Ac velut alcynous quassum miseratus vlyxem.

O fœlit! talem nacte poeta virum.

¶ Nemo vel ingentim res sus desperet in vnda

¶ Sæpe fit expulsa nube serena dies.

Argumentum.

¶ Et si carolus octanus ante legitimis: aetatem regēdū gallicū imperiū accepit: eo tñ moderamine viri: vt regno suo maior et sit: et habeatur. is enim unius est: qui amari q̄ timeri malit formidatus tyrannus vt aliquando corrutus esse cesse est. Ita unanimen et pacificū populū gubernat: vt aurea illa ætas redijisse videat: ea demū cōposita pace resurgunt: quæ saciente bello iamdiu prostrata iacerant. Rectram incorruptaq̄ iustitia obseruat: Nequū quippe regē libertatem lancem tenere oportet: quæ nō magis in vnam q̄ alia in partem declinare censemur: Quod ab eo semel pmissum est: id oīno ratum imotūq̄ extat: regale siquidem munus est: fidem nūea quadam implicitate pactam obser-

31

uare. Nunquia anhelans ille ad cumulandum vel sursum: vel
argentum habyat: Nullum ita atrociter ita inumane: ita denique
abhorrendum scilicet est: quod avarus tyrannus aggredit
non audeat: siccirco optimus ille pastor est: qui oues suas
runderet: non autem deglubere nitatur. Qui a tam miti re
ge tristis discesserit: adhuc contigit est nemo: Adeo beni
gno vultu adeentes omnes admittit. Qis mansueto prem
cipe digna esicit: qui ex humana clementio origine dedu
ctus sit. Juvenilem ardorem incredibili quadam modestia
compelcit: quamque potentissimus rex spacio sam habeat li
centiam: ea tamen arctissimis semper frenis comprimita
est. Major certe virtus est: sese afflagitio illo abstinuisse:
ad quod perpetrandum non parua fuerit occasio. Nulla
tam repentina tamque eruscandescens ira est: quain dominante
nante ipsa ratione non subiuget. Ille prefectio fidelis est: cui
vel commoto vel sedato datum sit: meram dubius in rebus
veritatem secernere. Quo supplices ad sese confugientes
clementiori venia dignos existimat: eo rigidioribus armis
superbos debellare conatur. Aduersae fortunae non modo
non succumbit: sed eam intrepido constanter animo supe
rat. Ad regiam quippe magnanimitatem attinet: aduers
sis in rebus semper fortem atque invictum animum gerere.
Patriam salutem tantu*m*a quidem caritate complectitur: ut
pro ea quitum vis asperam mortem subire non timeat. Stre
nuus princeps facile instat*m*e mortem contentus: qui æque
rem publicam ac seipsam amet. Quotidiana munera mo
do ad unum modo ad templum aliud defert. Sicuti reli
giosissimo viro omnia semper prospera succedunt: Ita di
uini cultus irrisor tardidiose quidem supplicio sed maiori
tandem foenore punitur: Ne minimum quidem negotium
exequitur: ni prius graui maturo*m* consilio discussum sit.
Nunquia a senili censura discedat i*s*: cui gubernad*re* rei sum
ma tradita fuerit: praesertim si per ætatem minus idonea
commissas ne queat habendas regere. Ad efficiendum pru
dentiorum hominem non tantum exquisita doctrina: quirit
experiencia longissimo tempore acquisita pertinet. Cum
autem aetericis curis defatigatum aliquan*lo* corpus rela
e illi

pat: non torpet in ocio sa filia vmbra: quæ omnibus præser
tim regibua perniciofa esse solet: Sed corporeum robur
aut crebria venationibua aut iactenda hafca: aut quoq[ue]ia
alio laudabili ludo exercet: quæ prima iuuentia fiunt: ea
facile indicant: qualem sint senem habitura. Tam præcla
ra dotes faustua licet impar est aggressus: et humanissi
mū ipsum regem etiā atq[ue] etiam orat: ut si non sublime car
men at saltem sincerum animū accipiat: memineritq[ue] ex
tenui rutilo latum plerumq[ue] flumen emangre.

Ecqua in imberbi mature a principe sensua:
Alta quia in viridi condita mente negere:
En nouus invicta surgens ab origine casar
Inuia magnanimo lam petis astra gradu.
Splendida quid referam veterū monumēta parentū:
Illa vel in solo principe fixa patent.
Nam licet et teneria adolescens floribus ætas:
Et tua sit nulla barba resecta manu:
At tamen ea tantua regni moderator qui
Ut sis imperio non minor ipse tuo.
Quod sus si veria præstanta est gloriæ rebus
Subdita sunt proprio scæptræ mimora duce.
Tam bene rara decet generoso in pectore virtus.
¶ Lucida q[uod] fuluo gemma sub orbe niter.
Neue putes falsa blanditum voce poetam:
Quam facis exemplo res patet ipsa suo.

Non tibi regna placent sparsa metuenda crux:
 Stans ea post habitu conciliata metu:
 ¶ Si qua nimis diro res est de pressa tyranno
 ¶ Ille repentinis casibus ictus obit.
 Ardua ceu rapido quassa est cum fulmine turris
 Opprimit aeternum protinus illa solum.
 Occupuit phalaris populari praessus ab ira
 Subdita cum nimio regna timore forent.
 Ipse syracusia dyonisius urbe fugatua
 Indigus ignota constitit exul humo.
 Immoderata ferunt testantia gesta heronem
 Odit et exeuoso libera roma iugo est.
 Unanimem placida populum sub pace gubernas
 Aurea submitis secula rege nican.
 Qualia ter posita paccati casside iani
 Viderat augusta ianus clausa manu.
 Qualia tranquillum saturno rege per orbem
 Fulserunt aullos marte ciente metus.
 ¶ Quæ prostrata iacent populantibus omnia talis
 ¶ Non nisi composita surgere pace queunt.
 Arida eeu languent siringi lilia prato:
 Lassaque moriens colla papaver haberet

At postque molliis veniente favonius aera
Spirat: et optatis educat ymber aquis
Mitis et ardentes titan compescit habenas
Demissum extollunt sole tepente caput.
Et tua sydereo miscet commixta cætu
Ultima quæ prauam virgo reliquit humum.
¶ Quambene iusta decent cunctos moderamina reges.
¶ Quam status immota lege tenendus adest.
¶ Summus honor tetrici summa est reverentia iuris.
Quo sine nil regum est imperiosus aper.
Hinc quia rupta forent æqui in auctoritate parentis
Filius intrepidam coruist ictus humum.
Hinc gemino membris ornat orbatum pignore haeretum
Cum struerent patris impia bella foci
Hinc etiam tyrius fodit sua pectora ducor
Dum violata pio iura cruento probat.
¶ Si regat iniustis subiectum legibus orbem.
¶ Qui saperet nullum crederet esse iouem.
Addo qui ipsa fides nullo violabillis auro.
Purior intacta: candidiorque niue.
Indicat immoto sincera in pectore mentem.
Et clarum in toto re facit aube ducem.

Patrijs

Integer oblatum curius qui sp reuerat aurum

Venit et astygijs regulis alter aquis.

Venit et ille suum rector qui mitis in hostem

Prodidit immiseru[m] structa venena caput.

¶ Est aliquid seruasse suis data foedera verbis:

¶ Ernuea pactam simplicitate fidem.

Villa nec op[er]ati sitis in satialibus auri

insatiabilis.

Solicitum totos te facit esse diea.

¶ Obvia præda iacet rapido data terra tyranno

¶ Et nullum est quod non audeat ille nefas.

Testis adest tyrius patrias truncatus ad aras:

Cæsaq[ue] threicia bardana membra manu.

Testis et ille vorax iaculis confossus acutis

Dum male quæsitaa sorbet auarus opea.

Quid cupidū meinorem crassum: quid criminē tanto

Casura intenso moenia dicta deo?

¶ Optimus est habili tonder qui forcipe pastor

¶ Nec proprio miseras vellere glubit ouea.

Suscipis et facili venientia corpora vultu

Nec quisq[ue] amiti principe tristis abit.

Sic generosa titus romanae gloria gentis

Deliciaq[ue] olim terra beata tuæ.

Sicq; recusatas solij qui coepit habereas.
Audijt spopulo voti petita suo.
Sortito sic vera pio cognomina nullis.
Aduce sub ducta fronte repulsusibit.
¶ Quilibet humana deductus origine princeps
Non nisi mansueti principe digna facit.
Nec temerata dolent alieni foedera lecti:
Fracta nec animisso zona pudore iacet.
At comes est cunctis seruata modestia rebus:
Rectaque securum semita monstrat iter.
Cum violsta foret stricto lucretia ferro
Pulsus es a patrio dire superbe solo.
Appius et turpi vitam cum sanguine fudit.
Dum studet in castos profiliuisse finis.
Sit licet immensi spaciois licentia regis:
Attamen est frenis illa domanda syis.
Cloelia quae fuerat tusco repetita tyranno
In patrios rediit virgo pudica lares
Reddidit et nulla pollutam labe purissimam
Dum populat tyrias scipio victo opes.
¶ Si data peccandi magna est occasi: maior
Oblato virtus abstinuisse malo.

feruerat ipse licet iuuenili in pectore sanguis
Nulla tamen praedam te facit ira suam.
Parcere supplicibus: tumidos sis vincere: felix
¶ Cui datur ex omni noscere vera loco
Vincis et aduersos constanti pectore casus:
Et pudet instanti terga dedisse malo.
Quod tantum si præsa ducem iam sæcla tulissent.
Non ea magnanimi coclitis acta ferent.
Ipse nec ad motum spreuisset mutius ignem
Cum sua flagranti est dextra perusta face.
¶ Non timet invictum contraria spiculis robur
¶ Conueniunt magno fortia corda duci.
Quin etiam patriæ tanta est laudumq; cupido
Ut tua pro patria membra salute dares.
Ut dedit iuastæ subitos telluris hastus
Curcius audaci precipitatus equo.
Ut decios proprio deuotos sanguine videt
Dum timet hostiles auxilia roina manus.
fortiter ut cæsus mutato codrus amictu
In festum attoritis contudit agmen equis.
¶ Strenuus occumbit contemptu vulnera ductor
¶ Qui bona magnuimus publice corde gerit.

Quid referam innumeris oneratas lancibus aras:
Quid tua cœlesti dona dicata choros:
In colit ætherei qui mystica sacra tonantis—
Semper habet faciles in sua vota deos:
Si contempta p̄ij iaceant solemnia cultus
Tardas sed ingenti fœno re poena venit
Toruit indigni qui delphycalimina phœbi
Iniecit cupidas in sua fata manus.
Sacrilegus cecidit iustis mezentius armis:
Quiq; fuit matri præda cruenta suæ.
Obrutus est medio rubri sub gurgite fluctus
Qui veruit sanctis debita thura fociſ.
Et demum ut feciſ: omniq; a parte beatum
Imperium nulla conditione riuit:
Quæ per agis discussa graui ſunt omnia ſenuſ:
Et tua maturos acta ſequuntur aiuos.
Prouida quaerenda eſt habiliſ cemſura ſenectæ
Uſibus: et longo tempore quisq; valeat.
Non versa in celeres vidiffet per gama flamas/
Si foret antiquos troia ſecuta viros
Nunq; diſiectæ fractas carthaginis arces:
Neclatiuſ tyriam vomer arasset humum.

35

Non profugus solymas rhobon celerasset ad oras.

Cum miser a propria gente relictus erat.

Nec valido septem cingit quae robore colles

Diruta cum magno roina catone foret.

Incautos tantum superat prudentia: q̄tum

Obscurum a claro lumine distat opus.

At tua cum tetricis lassantur pectora curis.

Et grauis affuetum cursu remittit onus

Haud pigra efficiunt torpentes ocia sensus

Q̄ Ocia magnanimo pernicio sa duci.

Sive bibis medio lymphas helicone petit as

Et placet aonia cartha notata nisu.

Sive fugas medijs frenentes vallisbus ap̄os

Leraq̄ victrici cuspidē dextra tedit.

Ut reddit exusto rapidis qui stipite flammis

Clauserat extremos matre furente dies

Ut reddit alcides tegcāis victor ab aruis

Cum fera captiuī corpora vexit ap̄i.

Fortibus aur torquest hastilia vasta lacertis.

Sive relutantis colla superba feri

Aut nimio exercēt agiles sudore p̄laestras

Lubrica quae sparsō mēmbris liquore fluunt.

Præstisit haec eadem digni monumenta laboris
Inclita qui magni nomina regis habet.
Haec eadem caesar pueris pacientio: illis
Taurica qui fuso sacra cruento pianit.
Sesserat haec etiam primis iuuenilibus annis
Hannibal eximios inter habendus auos.
¶ Aut claros æquare duces: aut vincere certar.
¶ Aemula quem veræ gloria laudis alit:
Jam tanti præsaga boni scit gallia qualem
Venturum ostenter prima iuventa senem.
¶ Ardua testantur iuuenili gesta calore
¶ Quælibet euentus signa futura sui.
Dinc mea romano properans a fonte camæna
Appulit in laudes officiosa tuas.
Tanta licet nostras superent præconis vires:
¶ Sape tamen parvo magna subo latent.
Qualiacunq; precor: placido lege carmina vultu:
Et mea si non vis carmina: corda velis.

De eximis laudibus parisiensium theobgorum.

Argumentum

¶ Parisienses theologi nō nisi magna tuba resonādi sunt:
 Ad cīēdū tā horrēdū clāgorē faustus n̄ equaq̄ idoneus est
 nō em̄ oēs poetæ vno tñm trāmitē incedere solent: nemo est
 certe qui ad vnguē ne sciat hysc ad vñsi: illi vero ad carmen
 aliud prōprioē esse: hanc obz̄ faustus n̄iq̄ sibi ipsi nimia
 indulgens: īmodulādo tāto coetu assuetis suis elegijs vt̄
 Nonne temerariis iure n̄cūpandus est is: qui ingenij suis
 mætā transiliendā esse putet: græca faculdā olim cæteris
 nationibus facile p̄estabat: ea demū romani disertiores
 atq̄ limatiōres eus sere: Nā plerūq; cultius opus expolit
 faber ille: qui p̄lorem artificē omni et ingelio & arte excel-
 lere studierit: intercedente deinde ciuili discordia fortuna
 simul cū bonis morib⁹s simutata est: Ambicosa discordia
 ea omnia breui quidem momento destruit quæ multo cum
 sudore parts fuerint. Nunc vero a missam omnem virtutē
 renouant parisienneos theologi: Nam vt terrica eoūm gra-
 uitas: vt sancta religio: vt reliquæ demū disciplinæ sileantur:
 adeo nodosas sacras litteras dissoluunt: vt solis illis
 nitatur christiana fides: et insurgeentes hereses non modo
 non timeat: sed eas omnes sub victricibus planctis peni-
 tius conculceret. Paucula admodum lilia pleno ex campo
 decerpta sunt: Angusta enim area ingētes currus capere
 non potest.

Inclita parisi cantanda est gloria cætus
 Gloria non minimis īmodulanda sonis
 At mea frigenti torpētia sałguine corda
 Non sunt heu magnis apta sonare rubis
 ¶ Nam diuersa manet rebus natura creatis
 ¶ Trāmitē non vno quisq; poeta meat:
 Mollibus hic elegijs: tragico valet ille cothurno
 Alter in heroum promptior extat opus:

filij.

¶ Nunq̄ natuæ fraudanda est gratia sortis
¶ Mæra nec ingenij transfigienda ui
¶ Ipsa gigantea merari a bella tumultus
¶ Viribus æqua suis pondera dada monent.
Da mischia graciles gentilis phœbeamænas
Currat et in gyro suerat thalia suo
¶ Non audens timidam medio se creere ponto
¶ Proxima littoreis cymba vehair aquis
Unica iam reliquæ prælata est græci genti
Quod liber ex illo fonte scatebat pus.
Postmodo romana deuicta est græcæ lima
Rettulit et primum Roma magistra decus
¶ Nam faber artificem nitens superare priorem
Sæpe opus edocta cultius arte pilit.
Deuq̄ mutata est longis fortuna diibus
Romula cum scæptra est terra sub acta suo.
Sic ciuisse nephae discors sic pugnia coegit
Sic pura in mores pectora versa malos
¶ Ambicio sibz ei discordia destruit hora
¶ Omnia quæ multo parta labore vident
Sic ternos moriens natos mycipsa moebat:
O nunq̄ memori corde cadende sener.

At nunc parissos virtus amplexa penates
 Nominis ammissi pristina iura nouat
 Qualis in exusto scenix renouatur amomo
 Corpore cum tremulo fessa senecta facet
 Ecce vides terrica sanctos grauitate catones
 Atq; p; cultos religione numas
 Ut sileam in numeras praedictar; palladis artes
 Hac est praecipua causa sonanda chely
 Hic bene nota patet cælestis littera verbi
 Nititur et tanto pondere sancta fides.
 Nec timet aduersos fluctus: ventosq; procaces
 Hoc duce clavi geri recta carina petri.
 Usq; a deo firma est et tanto remige fulta
 Ut queat a nullo concutiente premi.
 Tantum parissæ debet sacra pagina menti
 Quantum diuills sensibus imia caro.
 Paucula sub legi de pleno lilia campo
 ¶ Non capit ingentes areaparua rotas.

Argumentum

Faustus dauidicos psalmos in gymnasio parrhisiensi interpratus: a se ipso in usam sua abdicat: profiteretur q; se deinceps a poetis figuratis oīno alienū fore: quid enim prosunt saltu illi dei: quos totiens vanis nescio quibusdam opibus inseruit: romanusq; populus oīb; in rebus maxima certe sapientiam pse tulit. In domino autem cultu nihil eo insitius repperiri aut cogitari potest: Ita q; faustus christianū
 f iiiij

dogma sequitur: turpe et infandum crimen esse dicit posse hominem suum a boie et a suo veneratum ignorare: omnipotenter ipius deus inuocat qui et discipulis suis varias linguis: et blasphemati concinnus sermonem dedit: ut ei interpretanti dauidica et prophetica sensa referet: et auditores sed ex iudeis segnitie et adfudicas sacras lras horzatur, quoniam deus pigrus et inertus a se hominem rejicit: accinctu vero ex omnibus semper periculis eripit: et in tuta tandem statione collocat.

Quid totiens sterili figura poeta versu
rrita musa canis: libyco quid corniger orbem
Juppiter: humano quid taurica sanguine gaudens
Cynthia profuerit: paphias quid sparsa peraras
Thura: quid amissum plangens egyptius osyrinus?
Nonne supersticio vana est cum fune cybella
Virginea iam tracta fuit: cum peste furenti
Ducitur in latios serpens epidaurius agros
Cum sanctam exclamat cererem: patreque lysum
Agrestes qui illustrat agros: ortique ratis
Dulcis cultori ponuntur libba priapo
Defossusque lapis dubios qui terminat agros.
Florea ferta gerit: non dicam immobile saxum
Terpea quod sede manet: non ora bironitis
Bina dei nec regeminis depicta figura
Antias: aut iuno lacuisse venerata caleidis.
Aethere delapsum salios ancille ferentes

Florat̄ esq̄ locos sileq̄ gracilesq̄ lupercos
femineam grato cadentes verbere palmati.
Tradita si referam lyctis oracula templis
Vestali si flamma foco victura putetur
Ignibus æternis nimio resoluta cachynno
Ora fatigentur certe ludibria certe
Ista videbantur templis indigna verustis
Nos autem redimens teuebris quos christus opacis
Conspicuum perducit iter: vexilla sequamur
Inuicto gestata deo nec fronte minaci
Territet hostis atrox per tæla aduersa ruamus
Ducturi insignem superato exhoste triumphum
Strenuus hostilem dubitans inuadere turmam
Si prima inspiciat ductorem in bella ruentein
Inicit hic medium se se furibundus in agmen
Non enes non tela timeret: nec cessat ad unum
Ni miseram stratus vitam exhalauerit hostis
A boue pascenti notus possessor et ipso
Qui positum pariter foenum comedebat asello
Ignoratus erit: dñiq̄ obliuio nostri
Lethæo perfusa lacu: qui sydere abalto:
Mersit in æternum petulantia vumina abyssum

Hinc odiosa procul pedibus fugi musa citatis
Hinc iussam properato fugam: sat vita remansit
Blandicijs laqueata tuis iam casse refracto
Libera diuinis sismam vestigia carthijs
Qui varias sociis linguas: concymnaq; blæso
Verba dedit mosi: nunc sensa davitica pandat
Et reserata meæ sunt verba prophetica mentis
Nunc mecum o socij diuersa per æquora vecti
Securos intrate sinus: nunc guttura sicca
Cælesti rorate melo: quod ab æthere summo
Depluit hebreæ deserta persavia genti
Nec nos segnices tardos ignava moretur
Tam dulces gustasse fauores: lymphasq; perhænes
Fontis inexhausti: divina potentia serum
Odit et accinctum per cæca pericula pectus
Eripit: et tuta tandem statione reponit.

Argumentum.

Faustus adamandas puellas fatali quadem inclinatione
propesus: crebras & miserabiles querelas effudit: quippe
qui agolla illa columba immerito destitutus sit: quæ anteas
ardenti poeta se se obsequentissimam exhibebat. Sicce
aristæ pondus puellari fide grauus sit: desertus faustus
maiori sane dolore opprimitur: q; nueri simulatum mulie
brem amore inciderit: quæ olim sūm: cū prudētia evasisse
glo:riabatur. si quispiā ita sane iactis nō op̄s est: vt horrida
quavis tormenta vltro perpeti deside et: ea oiane matora
dixerim perferet: si foemineo semel ardore corrispiatur.

Non enim ille dulcis amor: sed potius tristis amaror: appellatus est: q[uod] optato et felici amore fructus: si ad decauptum afflictusque faustus diligenterius insperaverit: intelliget profecto quisquis ille fuerit: oia sub celo ipso nata: coruere.

Sic sacer ille tuo cecidit de pectore vates:

Littore sic sterili torpet aratus amor:

Ah cito pacra fides puerili ardore labeficit:

Arida nam grauius pondus arista gerit:

Vidi ego saepe tui madidos deflentis ocellos

In que meostabas mollis ut signa siuu.

En ego dicebas solo contenta poeta

Corpora do votis obsequiosa tuis.

Faustus si misse manu per frusta secarer

Hæc est pro domino vita parata meo.

Et centens dabas cum dulibus oscula verbis

Estque anima in labris pene relicta meis.

Tunc ego tunc cecidi partes labefactus in omnes

Sensibus ammissis muta loqua loqua fuit

Sustentata leuas subiectis colla lacertis.

Tergit et humentes sedula lingua genas.

Quæ ferar non tygris posito molita furore

Iset in simplexus semisepulta tuos:

Nunc ubi verbis iacent tam blandis fusa querelis?

Cum repeto sensu deficiente cedo.

Ab fueram in foelix fallacem expertus amore rem
En iterum euasa vincitus ab arte trahor.
Captus ut extrahitur vitato pescis ab hamo
Liquitur et molli tosta medulla face.
Vita superfuso ceu sara resolut aceto.
Poenus inausoniam ducor iturus humum:
Quid faciam: sic fata iubent: parere necesse est
¶ Dulcis amor semper tristis amaror erit.
¶ Omnia qui summi cupiat tormenta doloris.
¶ Corda cupidinea sentiat ista manu.
Ecce magistra meis docet experientia rebus
Deūgo est si culo saevior ista boue.
fausta triumphantis qui signa sequatur amoris.
Ad patas flectat lumen vtriusq; meas.
Quæ rigidos inti lapides pietate mouerent
Atq; ipsa in lachrymas aspera sara graues.
Sumat et afflitti miseranda exempla poetæ
Omnia q; superonata subaxe ruunt.

Argumentum

¶ Faustus præ nimio amore depreciens reparandæ salutis omnem prossus spem animisit: quoniam crudelis columba postulatam opem denegat: quia in ultro vel renuentur ferre debet: si extrema mors: tanti dolores finirentur: emori certe q; vivere maller: sed quia mors ipsa maiores ad huc flamas adderet: et vita et mors disparibus illi modis

40

inuisa est: si tamen transfixo pectore minimam fauillam extingue re possit: in foelix ille manu se ipsum vel propria manu confodere quod semper vobem et hoc incendio ciburi.

Hec morior: nec spes nostrae datur illa salutis
Cum neget opratam quae dare debet opem
Ultima sit antos suarent fata dolores:

Brata foret vita inexta suprema meæ.

Sed quis maiores augerent suuera flammæ
Displacit in paribus in orisq; salusq; modis.
Si ramen ardenti minimam de corde fauillam
Excitiam fosso pectore: vita vale.

Argumentum

Faustus in fruenda colubâ scelice quid adiutum: sed in fortunatû tandem exitu sortitus est: Is mea quid finis ex cora esse videbit: quod puellas folijs ipsis mobiliores vel seq; vell laudare decreuerit: nullum in mane facinus est: quod rebellis et auera foemina non committat: non formosum non nobilè non denique virtuosum boiem sed ipsa tamen pecunia amplectitur: tamquam amator hyblæo melle dulcior esse videbit: dum aliquid sua ræ puellæ donandū supererit: si vero absupto patrimonio in faciabilē illam voragine explere nequeat: quod primū summa cum irrisione atque ignominia expelletur: quod si fortassis amissas opes quasiā vel industriā vel fortuna repauerit. itaque patente ianua et callida nescio quād excusatione admittet. Nonne summa leuitati immo ipsi prossus demetiae ascribēdū est: ad fallacē atque expertū hamū redire: molles et subdolæ istæ syrenæ vita dæ fugiendæ: exterminandæ sunt: qui semel earum illecebis laqueatus fuerit: etiā medio in portu irreparabile naufragium patietur.

Hec queror in foelix domina desertus ab illa
Cui modo cernenti solus ocellus eram.

¶ bene faustus amor primordia læta gerébat

At nunc euentu dextiore ruit.

¶ Stultus erit leuisbus credet quicunq; puellis.

¶ Instabilis varium fœmina nomen habet.

¶ Non ita flante noto frondes agitantur inanes.

¶ Futilis ut mulier mobile pectus habet

Nunc amissus honor virtus nūc spræta recumbit

¶ Maxima corrumptit quæq; rebellis amor.

Nonne soporifera resolutos nocte maritos

Præbuit infandæ bellis iniquaneci.

Non stat olophernes muliebris cæsus ab ene:

Etsampsom vires perdidit ipse suas:

¶ Scilicet inuicto nullus velmaior achille

¶ Cæca potest taciti tæla cauere dol.

fœmina: si nescis: solos petit improba nūmos:

fœmina per cunctum surgit auara nephias:

fœmina prodiderat sponsum scelerata latenter

Unica baccatum causa monile fuit.

fœminis tarpeam tacitis dedit hos libus arcem

Ut foret armillis cultio: illa datus

fœmina dum blandis stringit tuacolla lacertis.

Tunc lochalis tendit retia canta tuis

Dum superest munua domini tradendus auaræ

Dulcior hyblac melle receptua eris.

Forsitan ipse tuum nequeaa si pauper amorem

Pascere: dilecto linine pulsus abis.

Hercule si dextro census reparabia ademptoa

Postibua expassia ianua tota patet.

¶ Quia nisi mentis inops reuocatèm currat ad hamū:

¶ Expertoa casses prouida vitat ausi.

Heu fuge blandiciaa molles/qua subdolas syren

Dulcibus illecebra in tua damnna mouet.

Heu fuge dulichio vincus tua corpora malo

Obruta ne vasto gurgite praedanates.

¶ Quisquia amator erit vafræq; amplexor amicæ

¶ Portibus in medijs naufraga membra dabit.

Argumentum.

¶ Faustua vrgentissima de causia coactus est: brunorum
bulgarum ex urbe parissa ad cupidda parentea suos mitte-
re: illum autem graui et inuito animo discedentem sola-
tur: ne vel longo itinere vel horrida præsertim byeme de-
terreatur: quoniam duris in rebus amicus certior esse di-
gnoscitur: quo grauiora pericula euaserit: eo maiori de-
mum gaudio afficitur: cum se se tutis in portum receperit
Iuuat enim ociosum viru euasa ipsa discrimina meminisse
At faustus in extera regione fortassis moriens: inter signo-
ta atq; abiecta cadauera sepelietur: misericors deua tam
viru omen auertat: si id est ipse faustus oībus post habitis
vicijs vnitatum virtuti adhæreat: fortissimum virum omne

quiō solū coperit: sed ossa patria in terra mollius humat:
esse vldētur: puidus itaq; brunoris nelioribus fatis ut
debet: cōcessa enī hora grata semp in iu sumenda est.

Ausonios tandem repetens lunore penates
Pergelidas gallo cedio abrbe niues
Namq; retroflexo tendit venus humia cursu
Amphora concreto quam premit da sinu.
Longa via est fateor gelidisq; asperira glebis
¶ Certior in duris rebus habetur aior.
Et magis est pylades furioso notus brexit:
¶ Ambiguus dextræ sortis amicu adest.
Scilicet euasi gressuora pericula casis
Præstiterint solidi gaudia plena luci.
Sic etiam æneas tumido iactatus in luto
Hortatur socijs itala regns suis
¶ Enumerata iuvant dubiae discrimina vitæ.
¶ Cum fructur tutis sedibus alta quies.
Astegeo desituor peregrina solus in ca.
forsitan heu galla contumulabor humo
Nec pia persoluent absentes iusta paentes
Junctaq; non notis ossibus ossa gerent
Sunt precor hæc potius vento dars erba rapaci.
Cunctaq; per liquidas vana ferantur aquas

42

Et liceat cupido patrios nishi viscere campos

Cum fuerit musæ mæta peracta meæ

O ita magne velis superi regnator olympi

Simea nullius conscientia vita mali est.

Sistudeo æterna corpus virtute caducum

Atque snimum excelsa mente leuare meum

¶ Omnis humus fateor fortissima pectora condit

¶ At sita sunt patro mollius ossa solo

¶ mea sunt igitur melioribus utere fatis

¶ Sumenda est grata quæ datur hora manu.

Argumentum

¶ Salla iuuentus a pio et miserati fausto increpata plurimi
quod in merdosis nescio quibus libris: Juuenile ætatem
suâ cōterat: Nulla enim iactura grauior esse potest. q̄ ætate
ad capessendas litteras aptiore amittere: quid barbarus
alexander: quid insulsus græcissimus: quid deniq̄ minutus
nescio quid græmaticulino nisi spurem et foetem admotus ster-
cus redolent: Nō est igit mirandum: si galla schola recetem:
merdam sapere videatur: cū neglecta mera latinitate in
merdalitis semper deliramentis versetur.

Onus infelix gallorum turba ruentum
Quid teris abeu stulto tempus inane modo?

Scilicet amissæ magna est iactura iuuentæ

Irreuocanda cito præterit hora gradu.

Quid merdosa iuuent græcissimæ scripta cacatis?

Sin nescis foetens non nisi stercus olen.

Soluere vis regens ventris cito pondus onustum.

Turpis alexandri larga cloaca patet.

Quid reliquias memor es rudes: quis barbarus auctor?

Iusticit heu pueros ille vel ille rudes?

Nil mirum est merdam sapientia galla recentem:

Merdalius pleno cum liber ore uatet.

Argumentum.

¶ Faustus lucullètissimò carmine nō ait exulta membrana
gaudēs: reprehendit: Immo potius deridet musam suam
conquerentem se viliuſcio quād papyro descriptā fuisse.
Non enim illustre poema a crassa papyro denigrari potest
Gemma etiam medio intuscore preciosa est: nil prodest po-
lita et miniata membrana: si carmen corrodenti verme di-
gnū esse censeatur: Nulla profecto menda est: quæ vel cae-
cis in tenebris non dignoscatur. Si vero illa sublime atq[ue]
inuidiosū opus cuderit: siue hyrsuta papyro siue rasa mem-
brana scripta sit vnicuique præsertim eruditio placebit: cum
maior fama extenui paupere: q[uod] ei opulento diuite nasca-
tur: quod si ob ineptum versum te genandas fortassis nates
metiat: Quidnamigitur membrana opus est: cum hanc
ad rem tantum papyrus idonea sit.

Quid mea musa doles vili descripta papyro?
Nil clarum offendit crassa papyrus opus.

¶ Scilicet et medio preciosa est stercore gemma

Et redolent putri balsama mira simo.

Nec bene rara iuuat cultu membrana superbo

¶ Si dignum informi verme poema manet.

Cornu olozno quondam vestitus amictu

Publica detecta fabula fraude fuit.

43

Dinne vel in carcere victimam dignoscitur umbris
Nulla etenim tetrico iudice menda vacat
Grande sophos referas. painosa veste placebis
Maior ab exiliis supere fama venit.
Tergendas ne nates metuis: membrana neganda est:
Hic solum officiis apta papyrus erit.

Argumentum

Faustus et crudelis et omni proflus vicio obnoxius esset:
nihil sciri nitem amicum graui quidem censura coargueret:
quod enim decus ex ebria caupona: quam voluptate ex pu-
blico scorto: quod denique emolumenitum ex damno saepe
esse qui potest: probrem effeminatum illumiuuenet et admo-
net: et reprehendit ut omnibus depositis sceleribus virilem
animu: sagax ingeniu ac profundam metu suam extollat:
quo et natale solum illustret: et sibi ipsi nomen parat sem
piternum: ea demum sola voluptas est: disciplinam onnia
in saecula victuram complecti.

Quæ fera mens tolereret: quæ saxa pectora cesserent
In caput dammare ruum: crudelior ipsa
Tygride faustus erit: vicioque obnoxius omni
Ni tua castiget censuris facta seueris
Ebria quid tandem multo caupona phalerno:
Perfida quid meretrix: danosa quid alea prodest:
Sic viuis turpi brutorum more ferarum:
Sic ratio prostrata iacet: sic stulta iuventa.
Ignauum consumit iter: nullumque probandum
Tempore dicit opus: cautum non cernis vixem
g 4

Qui molles surda syrenas præterit aure?

Ab tantum iam mitte nephias: animisq; virilem
Ingeniisq; sagax: mentemq; extolle profundam
Fac decores natale solum/ fac nonen in auras
Aethereas volitare tuum: stat soli voluptas

TOmnia complecti victuram in secula nusani.

Argumentum

Infoelix gallia: guelmi rupiforem indigna quid morte
raptū p̄didit: quale cācellariū nec olim habuit: neq; in pñ
tūlārū hz: necq; in futurū habitura dñ: sic deserta iura: nūc
orbata pbicas. Nūc ipsi deniq; lītrati merito cōquerunt
Sed q̄q; brevis admodū vna gellā arq; inutile cadauer
cōtegit: nihilominus fama tā maga rāq; excellēta est: vt
ad cā capienda ne ipse quidem orbū sufficiat.

Quo non est: nec erit nec clāior: extitit vñq;
Deu rapte indigna morte: vie lme faces.

Qualem infoelix moderantem gllia perdit:

Saxea consilium quale sepulcha tegunt.

Mutaq; iura silent: probitasq; orla gemiscit:

Moestaq; cum doc to caly opeachoro.

Ecce brevis foteor gelidum capit vna cadauer

Gloria sed toto grandior orbe veat.

Argumentum

Faustus præterita tandem facinā recognoscens ad sa-
cram eucharistiā: sicuti sitiens ceius ad fontanas aquas
confugit: et lachrymas instarmorani fluminis manātes
effundit quanto suauorem olīj vuptatem habuit: tan-
to maiori impræsentiarum amaritudine discruciatur ho-
stiam vñūqueq; salutari cibo pascketem obsecrat: vt con-
fessas ei⁹ maculas deterget si ad sinēdū tā imensū regem

minime capax est: at saltem candidus amor atq; attritum
pectus supplebit: durus adamas solo byrsino sanguine
mollescit: ipse autem deus ita mitis atq; placabilis est: ut
prono tantum ore ac sincero corde flectatur.

O Pia quæ sacram libamina pascitis agnum:
Opura indigna victimæ cæsa manu.

Ad tua confusio vitali mistica gustu
Ceruus ut ad vitreas currit anhelus aquas.

Est mea confiteor vario mens icta reatu
Poenitet admitti noxia corda mali.

Intima discruciant sensus tormenta profundos
Et fluit in maestos sedula gutta sinus.

Labitur aeria præcepit ceu flumen ab alpe
Et fel præterito nectare in aius adeat.

Confessas ha terge notas: animaq; precantem
Perpetuo pascas hostia vera cibo.

Quæ tua sincera libabit sacra corpora mente
Ora queunt tristi nulla perire fame.

Simea non tanti sunt tecta capacia regis
Candidus attrito pectore supplet amor.

Ipse adamas durus solo fit sanguine mollis
Flecteris a prono mitior ore deus.

Tertii libri finis

Publī fausti andrelini

foroliniensis illustris poetæ laureati ad carolū burraeum
parrhisiensem patricium ac regium Thesaurarum bene
merentem Epistola.

Dosteā q̄ diuinam illā poetice dextro quidē omne
auspicatus sum. Nihil certe præstatius esse duxi
q̄ incudendo poemate p̄ ro virili mea. P.U.M.
imitari. Is enim de formes atq; indigestos foetus. Ursino
more sensim läbere figurareq; cōsueverat. Ne antea blan
diretur recens ipsa foetura q̄ omni ex parte adamussim effi
giata esset: Idecirco fabiū Quintiliani rhetorē admodū
illustrē nō modo sequēdū. Sed toto q̄ pectorē āplectēdū
censeo. Quippe qui scripta impetuose quoddā calore fluxa
et in tēpus aliquod reponenda et refrigerato tandem amore
velutialiena perpendenda esse iubeat. Praecox eīn opus
quod nōdī ad maturā frugē puenerit agrestē nescio quand
acerbitatē præferat necesse est. Quā obrem impremedi
tata editionē optimo quid iure explosam esse contendetur
Nulla tamen nulla inq; admiratione afficior si vulgo deri
deantur hi qui ad auctiūndā popularem aurē e vestigio
rude et confusum nescio quoddain chaos. diuulgare sole
ant. Cū opus non sī iannū etiā atq; etiā pressum lucillianā:
mordacitatem et theoninos dētes et itare non possit: Uli
deo eīn barbaros quosd sciolos coaceruatis irrepulisse qui
tā et sī primā litterarū vestibulū vix ingressi sunt. Tā ca
perata fronte subducto supercilio ad vncis naribus excusso
deniq; naso vel consumatissimos auctores suspēdere sub
fannareq; audeant: et inter balbutientes pueros censorio
illo obelisco notare quo Aristarchus in subditiciis ver si
bus ex homerica familia lūmouēdis maxime v̄lussuisse dī
Quis tam in solentē: tāq; abominandam temeritatem nō
dānaret: dānātam non miseregetur: miseratam non ingemi
sceret: Cū ea neq; miserius neq; superbius adiueniatur
nihil. Sed exactissimum illud opus quod multa cura intra
domesticos parietes ruminatum est. Tantiprofecto minu
tos istos culices: quanti indus elephas facere debet. Non
imperita multitudini: sed raris tantū viris ut placeamus

summa ope admitti decet. Non enim illi incerta quadam lig-
bidine: sicuti vulgus ipsum: sed æquo firmo q̄b iudicio nesci-
tur: plura certe dicerem ni in canendo receptu maturius
omnino consilium arbitrarer. Ne scilicet loquax ac nimius
intam viles vappas opisographum non tam interiore pa-
gina q̄ tergo ipso cōscriptum fecisse videar. Thersitis bo-
minis quidem abiectissimi dicacitas achillis tantum vel si-
lentio vel irrisione diluenda est: ne ignauissimo cōniciatori
similis habeatur strenuus ille vir: quid enim garrula pica
ad suauē phisomelam: quid crocitans coitus ad argutum
olorem: quid rudēs asinus ad tēperatā resonatēq̄ lyram
facit: cū hoc tēpus interpellaret: vt maiores nostros cum
silijs in rebus tum presertim in dādis renis ac remittēdis
apophoretis imitarer coactus sum tandem laxas prorsus
habenas remittere et tardiorē equū admotis: vt alunt:
calcaribus premere: nemo em̄ ita rerū oīm expers est ut
temporis oportunitati aliquando parendum esse non existi-
met. Itaq̄ succisiuos ac tumultuarios hosce pugillares q̄
inter diūnos nocturnosq̄ labores meos exciderūt tibi q̄
libetissime dedico humanissimæ carole. vt meæ īte obser-
vantiae præludiū si minus concygnū at saltē obsequētissi-
mū habeas: quodquid si arrectis eti spero: auribus audie-
ris maiori deinde lucubracione festinatā ne dicā p̄cipitatā
emissionē resartiam. Quādoquid acerbū maturiori demū
fructu compensandum esse non ignorēm.

Vale.

Publii fausti andrelini

Foeroliuensis Illustris Poetæ Laureati Ad Carolum
burræum Parrhisiensem patriciū. ac regū thesaurariū
Tumultuariorum opusculum Incipit.

Argumentum

Faustus poeta Caroli burræum Ab omnibus tum
animi tum corporis dotibus extollit.

g iiiij

Nescia sit quis vasti mea cymba profundi;
Et fragili radat littora sola trabe.

Attamen in solitis dabimus noua linthea ventis
Et referam dotes Carole summe tuas.
Forsitan audenti flabit leuis aura poetæ
Ibit et intutus fessa carina sinus.

Audentes animos felicis numina ducunt:
¶ Oderunt timidi segnia corda viri.

Duchuc phoebe nouem comitare sororibus adsis
Letuades cæptis vel a secunda meis
Et rege composito tranquilla per æquora fluctu:
Maior ut ignaras vrsa minorque rates.

Te duce non meruam scyllæ vada cæcarapacis
¶ Quælibet est dextro saemita tutæ deo

¶ bene materies stellis incæpta secundio
Hæc venit auxiliis usq; tuenda meis.

Scilicet exulta est tantis tua pagina rebus
Candida ceu rubeis lilia mixta rosis.

Cur tortiens veteris celebrata est gloria sacerdotis
Non minor antiquis carolus extat aus.

Et nisi liuor edax præsentia tempora damnet
Cedunt ætati sæcula pâsca noua
Si petis exactum censorem corpus id vnguem:
Inspicies numeris omnia plena suis

46

Non ita compacta iunctura est marmoris apta
Ut sunt tam pulchri membra coacta virt.
Hocud similem eoua venerem depinxit a pellea:
Nec parphidiosa forma polita manu est.
Additur et fortis valitudo in corpore firma
¶ Gravior sine ipso robore forma venit.
Tanta nec est vitio species maculata sinistro
¶ Ingenuos mores flagitat ipse decor.
Hinc iubet ille senex quem potio diris peremit
Uissit ut speculis semper ymago suis.
Turpis et insignis facies virtute iuuetur
Absurdusq; decens criminis forma vacet.
¶ Turpis atra feda formoso in corpore labes
¶ Ipsa decet specimen candida vita suum
Uisidus hinc roseo nunq; color excedit ore:
Plenaq; perpetui membra vigoris habet.
Si genus illustri deductum sanguine maius:
Ille per innumerous nobilia exit auos.
Utnouus est viridi productna aberboze ramus
Qui videat patulas luxuriantem eomaa.
¶ Est aliquid clerus magnorum splendor auorum
¶ Illud posteritas aemula calcar habet.
¶ Scilicet ut nullus tantis sit degener actis
¶ Magnanimum pectus strenua facta mouent.

Ceū tñcer instantem catulus cum viderit yrsum

In patrias vires aximula corda mouet.

Unde feror pyrrhus gestis stimulatus auitis

Romanum imperium pulchra perarma petis.

Unde cadit decius deuotis sossus in armis

Atq; eadem natus fara secutus obit.

Hinc duo scipiade poeno fortissima ferro

Pectora pro patriis opposuere fecis.

Vinc bene casareis paccatum viribus orbem

Hestibus eversis aurea roina videt.

¶ bene laudato subnix a est more vetustas

Cærea cum clari sulsit imago viri.

¶ Excitat effigies magnorum inspecta vñrorum:

¶ Lumen et impressa certius aure facit:

Congestas si queris opes: huic dñsite cornu

Desruit in laxos copia larga simus.

Qualiter in pluviis versus cum iuppiter aurum

In gremium cecidit clausa puellatuum.

Qualiter et flauas voluit tagus aurifer vñdas.

¶ Non decet externis stâma carere bonis,

Nec sitst infelix medis ceu tantulus vnda

Possessio fruatur tempus in quinque bonis

¶ Post modo quæ spernat iusto portatur et vsu

Magnanimus licet se quisque præquisit opes.

Sic licet ipsarum regina pecunia reram

Hæc tamen est famulas digna dedisse manus.

¶ Rebus inhumanis nihil est abiecius ipso

¶ Dinit: qui domino stratis ab ære facit

Nec dat prædatam lædentia munera gentem

¶ Non facit ad largas præda aliena manus.

Pernicosa manent scyllanae dona rapinæ

¶ Munera deuino cespite fracta placent.

¶ Hæc leuisua male fida rotis fortuna revoluit

Dum splendens vitreis frangitur illa modis

¶ At maiora gerit cunctia dominantia rebua

¶ Omnia nam virtua imperiosa dominat

Ecce refert geminum facunda voce parentem.

Quixit dulci labra tenella fauo

Et segmentata velut ora platonica cunis

Dædala mopsopio nectare tinxit apia.

Tale melos fundit (nec vana poemata fingo)

Qualis erat pylofusus ab ore lepos:

¶ Scilicet ex ipsa manans facundia matre

Adiuuat et natos lingua paterna suos

Profuit et mater cultis cornelia gracchis

Effinxitq; suum laelia docta patrem.

Ex patrio insigni sermone hortensia vicit

Jam iam foeminea vanda tributa manu

¶ Namq[ue] tenax bæret quicquid ridis excipit ætas
¶ Durat et imburua vase recene sapor
Hicq[ue] nouem musis parnasia ducus in antra
Plena meduseo proluvit ora lac.
Quo bibit ante senex terræ monitaro: arundae:
Ascræa patrias valle secutus ges:
Sive velis musa a græco defonte adentes
Altus mæonia personat ille tula.
Seu petis incedens latia granitat poema
Ipsius affirmes grande maroni opus.
Sive fides tetrica: argutaq[ue] barita pulset
Cedit in auditu theya corda son.
Et lyra succumbit venusino pectore tacta
Ut numeros sileam lesby puerilius.
Sive elegio molles miserando plorat amores
Scripta tibullao culta lepo re facit
Noscit et archanis monumenta recundita fastis
Sive ea sint terra sive peracta mari.
Scilicet ut multo stipatus milite verso
Bina catbenatis oppida vinxit aquila.
Perfidas ut vicit puppis maratonis classe.
Versaq[ue] romano marte coriñios erat.
Ut bis adimpta est latii pharsalia bustis
Ipsaq[ue] in acciaco rostra fugata sinn.

48

Noscit et obsecans cyrrumbysylon a prementem
Hestacq servilia bella furore manus.
Qua fluit euphrates rapido cum tygride nascens
Quaq feror septem nissus abundat aquis
Oceano tellus refluo curcincta prematur
Quaq cylix taurus surgit: et altus athos.
Noscit ubi geminis collisa est fluctibus hystris
Et quæ diuerso tarba sub axe iacet.
Tlæq ignota tenet speculâtem sydera memphim
Primaq sydonis nomina cæso notis.
Et suspectentes tenuissima vellera seras
Et vaga perscyticas plaustra retracta nubes.
Nec minus icta tenet rumpentem foedera poenum
Etnumidam infrenum: foemineumq phrygem.
Thessalon indomitos doctum frenare veredos
Certaq gnosiacas mittere talamanus.
Archadas et primum cantantes montibus altis
Cornibus et genitos menstrua luna tuis.
Atq ipsum intenso gaudentem crine sicambrum
flauaq cum rutilis colla britanna comis.
Iura quid annexam gratas collecta perurbest?
Addita quæ denis binâ tabella gerit?

Quid loquar ut prudens cauta sapientia mente?
Et grauitas ipso digna catone viget?
Septem magna licet sapientes græcia canter
Ipsa tamen quose gallia lacte habet.
¶ Maxima recordi doctrina in pectore prodest
Sicut in insano siccâ furente minax.
¶ Persegit at prudens veri scrutator operti
¶ Omnia maturo prouida consilio.
¶ Recta etenim librant suspensam examina mentem
¶ Nec fluxum a vero tramite carpit iter.
¶ Corruit ut præceps suriata mente libido
¶ Sic sua sedatum pondera pectus habet.
An stabili fundata fide moderamina dicam?
Et pias sinceræ munera iustitiae?
Ante magnanimo conexa modestia corde
Quæ sortem æquali ducis utræq; modo?
Jam valeat marcus fidei seruato honestæ
Justaq; cretensis gloria lance abi.
Ultima quæ cessit terris astrea prophans
Una est intanto conspicienda viro.
¶ Incorrupta reget trutinæ qui filia seueræ
Natiuitutor foederis accepit erit.

49

Ipse etiam semper vultu conspectus eodem
Omnia socratice more ferenda putat.
¶ Occidit impatiens fortis quicunq; sinistræ.
¶ Nesciet euentu prosperiore frui.
Catera præcreo rebus maiora relatis
Namq; ea sunt verbis vberiora meis.
q; multa exundat ryphæo in colle pruina
Tam restant alio plura canenda sono.
Plurima congeries gyro claudatur in arcto
Atq; minor vero summa sit ista suo.
Perdita si tenues virtus vanescat in auras
Redditor orbati carolus orbis erit.
finis tumultuarij opusculi.

Expliciunt elegie fausti

Impresse Parisius in Campo gaillardo Per Guidonem
Mercatorē. Anno a christiano natali. Mcccc-lxviii
Die ix. Septēbris. Et innenitur venales in vico sancti
Jacobi ad intersignii Leonis argētei penes maturinos.

Tue
1552

Quod in dolo dolo perire possunt. Nam apparet istud
quod in dolo dolo perire possunt. Nam apparet istud
dolus est quod colatur. Quod in dolo
Iniquus crudelis homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
Quod in dolo dolo perire possunt. Nam apparet etiam
dolus est quod colatur. Quod in dolo dolo perire possunt.
Et hoc apparet etiam
Iniquus crudelis homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
Quod in dolo dolo perire possunt. Nam apparet etiam
dolus est quod colatur. Quod in dolo dolo perire possunt.
Et hoc apparet etiam
Iniquus crudelis homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
Quod in dolo dolo perire possunt. Nam apparet etiam
dolus est quod colatur. Quod in dolo dolo perire possunt.
Et hoc apparet etiam
Iniquus crudelis homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam
homo potest dolo perire. Et hoc apparet etiam

